TURGUT UYAR

Dünyanın En Güzel Arabistanı

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

DÜNYANIN EN GÜZEL ARABİSTANI

Turgut Uyar (Ankara, 4 Ağustos 1927 - İstanbul, 22 Ağustos 1985) İstanbul'daki ilköğreniminden sonra, Konya Askeri Okulu, Bursa Işıklar Askeri Lisesi ve Askeri Memurlar okulunu bitirip Posof, Terme ve Ankara'da personel subayı olarak görev yaptı. 1958'de askerlikten ayrılarak Türkiye Selüloz ve Kâğıt Sanayii'nin Ankara şubesinde çalışmaya başladı. Emekliliğinden sonra İstanbul'a yerleşti.

İkinci Yeni'nin, Edip Cansever ve Cemal Süreya ile birlikte öncü şairlerinden olan Turgut Uyar, hece ölçüsüyle yazdığı ve toplumsal konuları işleyen ilk iki kitabından (*Arz-ı Hal*, 1949; *Türkiyem*, 1952) sonra, *Dünyanın En Güzel Arabistanı*'yla (1959) bireyin iç dünyası, yalnızlığı ve açmazını eksen tutan bir yaklaşımla, dilde ve duyarlıkta yeni imkânları zorlayan bir şiirin peşinde oldu. *Tütünler Islak* (1962) ve *Her Pazartesi*'de (1968) koruduğu bu çizgiyi, *Divan*'la (1970) geleneksel şiirin kalıplarına, *Toplandılar* (1974) ve *Kayayı Delen İncir*'le (1982) söz konusu dönemde yaşanan sınıfsal mücadelenin yansımalarına açtı. Abdülhak Hamit Tarhan ve Yahya Kemal Beyatlı'dan Oktay Rifat ve Metin Eloğlu'na, tek şiirden yola çıkarak bir dizi şairi incelediği *Bir Şiirden* (1983) adlı bir de inceleme kitabı bulunan Turgut Uyar'ın, *Tütünler Islak* ile 1963 Yeditepe Şiir Armağanı; *Kayayı Delen İncir* ile 1982 Behçet Necatigil Şiir Ödülü; ve *Büyük Saat* (1994) ile Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü vardır.

Turgut Uyar'ın
YKY'deki kitapları:

Büyük Saat - Bütün Şiirleri *(2002)*
Korkulu Ustalık - *Şiir Üzerine Yazılar, Söyleşiler, Soruşturmalar, Bir Şiirden (2009)*
"Yitiksiz" (Kitaplarına Girmemiş Şiirleri) *(2010)*
Dünyanın En Güzel Arabistanı *(2016)*

Doğan Kardeş
Göğe Bakma Durağı - Seçme Şiirler *(2008)*

TURGUT UYAR

Dünyanın En Güzel Arabistanı

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4597
Şiir - 340

Dünyanın En Güzel Arabistanı / Turgut Uyar

Kitap editörü: **Burcu Uğuz**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **İlknur Efe**

Baskı: Bilnet Matbaacılık ve Ambalaj San. A.Ş.
Dudullu Organize San. Bölgesi 1.Cad. No:16 Ümraniye-İstanbul
Tel: 444 44 03 • Fax: (0216) 365 99 07-08 • www.bilnet.net.tr
Sertifika No: 31345

1. Basım: 1959, Açık Oturum
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Mart 2016
ISBN 978-975-08-3619-0

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2015
Sertifika No: 12334
Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeraltı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3 34425 Karaköy / İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

9 • Geyikli Gece
12 • Öteyi Beriyi Omuzluyorum
13 • Tel Cambazının Kendi Başına Söylediği Şiirdir
14 • Tel Cambazının Tel Üstündeki Durumunu Anlatır Şiirdir
15 • Kesiksiz Övgü
16 • Kan Uyku
17 • Yılgın
18 • Kaçak Yaşama Yergisi
20 • Meymenet Sokağına Vardım
22 • Üçyüzbin
23 • Denize Gidip Dönen Mavilerin Bire İndirgenen Üçlüğü
24 • Güneşi Kötü O Evler
26 • Eski Kırık Bardaklar
27 • Göğe Bakma Durağı
28 • Akçaburgazlı Yekta'nın Mahkeme Kararını Aldığında Söylediği Mezmurdur
33 • İki Dalga Katı Arasında Yapacağını Şaşıran Akçaburgazlı Yekta'nın Söylediği Mezmurdur
35 • (Bir Kantar Memuru İçin) İncil
44 • Büyük Kavrulmuş...
45 • Toprak Çömlek Hikâyesi
59 • Akçaburgazlı Yekta'nın Yalnızlığına Kara Taştan Tapınak Kurduğunda Söylediği Mezmurdur
61 • Atlı Karınca
63 • Yeşil Badanada Kurtulmak
66 • Ölümlü Yaşamaya Hergünkü Çağrı
72 • Telefonda İyi Loş Oda
74 • Kanlı Oyun
75 • Büyük Ev Ablukada
77 • Yorgundum Yoktum...
78 • Kankentleri
79 • O Zaman Av Bitti
82 • Kanada Menekşeli İyi Uzun Balkon
84 • Sigma

Yayın Notu: *Dünyanın En Güzel Arabistanı* kitabı *Büyük Saat*'ten ayrı olarak 57 yıl sonra yeniden yayına hazırlarken, 1959 yılında Açık Oturum Yayınları'nca yapılmış ilk baskısı temel alınmıştır. Yazarın bu baskıdaki yazım tercihleri olduğu gibi korunmuştur.

Dünyanın En Güzel Arabistanı

GEYİKLİ GECE

Halbuki korkulacak hiçbir şey yoktu ortalıkta
Her şey naylondandı o kadar
Ve ölünce beş on bin birden ölüyorduk güneşe karşı
Ama geyikli geceyi bulmadan önce
Hepimiz çocuklar gibi korkuyorduk

Geyikli geceyi hep bilmelisiniz
Yeşil ve yabanî uzak ormanlarda
Güneşin asfalt sonlarında batmasile ağırdan
Hepimizi vakitten kurtaracak

Bir yandan toprağı sürdük
Bir yandan kaybolduk
Glâdyatörlerden ve dişlilerden
Ve büyük şehirlerden
Gizleyerek yahut döğüşerek
Geyikli geceyi kurtardık

Evet kimsesizdik ama umudumuz vardı
Üç ev görsek bir şehir sanıyorduk
Üç güvercin görsek Meksika geliyordu aklımıza
Caddelerde gezmekten hoşlanıyorduk akşamları
Kadınların kocalarını aramasını seviyorduk
Sonra şarap içiyorduk kırmızı yahut beyaz
Bilir bilmez geyikli gece yüzünden

"Geyikli gecenin arkası ağaç
Ayağının suya değdiği yerde bir gökyüzü
Çatal boynuzlarında soğuk ayışığı"
İster istemez aşkları hatırlatır
Eskiden güzel kadınlar ve aşklar olmuş
Şimdi de var biliyorum
Bir seviniyorum düşündükçe bilseniz
Dağlarda geyikli gecelerin en güzeli
Hiçbir şey umurumda değil diyorum
Aşktan ve umuttan başka
Bir anda üç kadeh ve üç yeni şarkı
Belleğimde tüylü tüylü geyikli gece duruyor

Biliyorum gemiler götüremez
Neonlar ve teoriler ışıtamaz yanını yöresini
Örneğin Manastırda oturur içerdik iki kişi
Ya da yatakta sevişirdik bir kadın bir erkek
Öpüşlerimiz gitgide ısınırdı
Koltukaltlarımız gitgide tatlı gelirdi
Geyikli gecenin karanlığında

Aldatıldığımız önemli değildi yoksa
Herkesin unuttuğunu biz hatırlamasak
Gümüş semaverleri ve eski şeyleri
Salt yadsımak için sevmiyorduk
Kötüydük de ondan mı diyeceksiniz
Ne iyiydik ne kötüydük
Durumumuz başta ve sonda ayrı ayrıysa
Başta ve sonda ayrı olduğumuzdandı

Ama ne varsa geyikli gecede idi
Bir bilseniz avuçlarınız terlerdi heyecandan
Bir bakıyorduk akşam oluyordu kaldırımlarda
Kesme avizelerde ve çıplak kadın omuzlarında
Büyük otellerin önünde garipsiyorduk
Çaresizliğimiz böylesine kolaydı işte
Hüznümüzü büyük şeylerden sanırsanız yanılırsınız
Örneğin üç bardak şarap içsek kurtulurduk
Yahut bir adam bıçaklasak
Yahut sokaklara tükürsek
Ama en iyisi çeker giderdik
Gider geyikli gecede uyurduk

"Geyiğin gözleri pırıl pırıl gecede
İmdat ateşleri gibi ürkek telâşlı
Sultan hançerleri gibi ayışığında
Bir yanında üstüste üstüste kayalar
Öbür yanında ben"
Ama siz zavallısınız ben de zavallıyım
Eskimiş şeylerle avunamıyoruz
Domino taşları ve soğuk ikindiler
Çiçekli elbiseleriyle yabancı kalabalık
Gölgemiz tortop ayakucumuzda
Sevinsek de sonunu biliyoruz
Borçları kefilleri ve bonoları unutuyorum
İkramiyeler bensiz çekiliyor dünyada
Daha ilk oturumda suçsuz çıkıyorum
Oturup esmer bir kadını kendim için yıkıyorum
İyice kurulamıyorum saçlarını
Bir bardak şarabı kendim için içiyorum
"Halbuki geyikli gece ormanda
Keskin mavi ve hışırtılı
Geyikli geceye geçiyorum"

Uzanıp kendi yanaklarımdan öpüyorum.

ÖTEYİ BERİYİ OMUZLUYORUM

Ağaçlar sol yanımdaydı, tralalla
Deniz yüz mil ötede, tralalla
Şehirler çarpa çarpa büyüyordu.
Eskiden hiçbir şey bilmezdim, tralalla
Bir kadın iki kadın elli iki kadın
Bir beyaz iki beyaz elli iki beyaz
Bir iyi bir güzeldi gökyüzünde
Gökyüzünde tralalla
Duramaz oldum durduğum yerde
Bir kaşıntı bir kaşıntı tralalla
Karanlığımı yitirdim.

TEL CAMBAZININ KENDİ BAŞINA SÖYLEDİĞİ ŞİİRDİR

Beş kere yedi mi dediniz, dursun
Yıldız poyraz gündoğusu, dursun
Fasulya mı dediniz, dursun
Ben varım sen varsın o var
Dursun,
Ben şimdi gelirim.

Ben eskiden hep acıkırdım
Alıp başımı ekmeklere giderdim
Eski evlerde orospulara giderdim
Bulutlu geniş meydanlara giderdim
Sevdalı şiirlere giderdim.
Şimdi doymadım ama unuttum
Devenin başı mı dediniz, dursun
Dursun,
Ben şimdi gelirim.

Bu işte bir şey var anlamadım
Körpe kadınlar basık odalarda mı, dursun
Hoyrat gemiciler uzun seferlerde
Darağacında bir adam mı dediniz, dursun
Yeraltında gizli sandık mı, dursun
Bahçeler, dursun kızlar, dursun
Anlattıklarım, anlatamadıklarım, anlatamıyacaklarım
Senin yakanda bir el mi var dediniz, dursun
Dursun,
Ben şimdi gelirim.

TEL CAMBAZININ TEL ÜSTÜNDEKİ DURUMUNU ANLATIR ŞİİRDİR

Sizin alınız al inandım
Morunuz mor inandım
Tanrınız büyük âmenna
Şiiriniz adamakıllı şiir
Dumanı da caba
Ama sizin adınız ne
Benim dengemi bozmayınız

Bütün ağaçlarla uyuşmuşum
Kalabalık ha olmuş ha olmamış
Sokaklarda yitirmiş cebimde bulmuşum
Ama ağaçlar şöyleymiş
Ama sokaklar böyleymiş
Ama sizin adınız ne
Benim dengemi bozmayınız

Aşkım da değişebilir gerçeklerim de
Pırılpırıl dalgalı bir denize karşı
Yangelmişim dizboyu sulara
Hepinize iyi niyetle gülümsüyorum
Hiçbirinizle döğüşemem
Siz ne derseniz deyiniz
Benim bir gizli bildiğim var
Sizin alınız al inandım
Sizin morunuz mor inandım
Ben tam dünyaya göre
Ben tam kendime göre
Ama sizin adınız ne
Benim dengemi bozmayınız

KESİKSİZ ÖVGÜ

–Bu Yezdan için–

Esmer güzeli Neclâ'nın baktıkça "bayıldım" dediği gökyüzü
İşte ben bunu mutlak yazmalıyım dedim
Karanlıkta dünyayı bir bir hatırlamak
Ben yeter dedikçe şehirlerin güzelleşmesi
Bir anda kendi kendime bulduğum mutlu gerçek
Bir kadın var beni onun iki eli iki gözü kurtarır yaşamamaktan
Öyle hoşlanırım ki onunla yatmaktan utanırım artık

Sabahları acıkmayı ondan öğrendim

KAN UYKU

Bir biz ikimiz varız güzel öbürleri hep çirkin
Bir de bu terli karanlık
Sonra bir şey daha var mutlak ama adını bilmiyorum
Nereden başlasam sonunda o ışıkla karşılaşıyorum
Yarı çıplak utanmaz bir kadın resmini aydınlatıyor
Akşam oluyor ya bir türlü inanamıyorum
Oturmuşlar iri yapılı adamlar esrar çekiyorlar
Daha bir aydınlık olsun diye içtikleri su
Sarı topraktan testileri güneşte pişiriyorlar

Bir korkuyorum yalnız kalmaktan bir korkuyorum
Gündüzleri delice çalışıyorum geceleri kadınlarla yatıyorum

Sonra birden büyümüş görüyorum ağaçları
Kısrakları birden yavrulamış
Havaları birden güneşli

Kadınlarla yattığım yetse ya
Bir de kadınlarla yattığıma inanmam gerekiyor

Hoşlanmıyorum

YILGIN

Bir sargın umut yakaladım onu kuşandım
Serin mavi bir gökyüzü buldum onu kuşandım
Denize doğru sokaklar gördüm onları da kuşandım
Üstlerine üstlük seni kuşandım
Tedirgindim namussuzdum deli deliydim
Uslandım

Üç dilim kavun kestim birini ben yedim
Kavundan üç dilim kestim birini yedim
Birini sana ayırdım kadın al birini sen ye
Sabah olsun sabah olsun ilk işim bu
Öbürünü götürüp civcivlere vereceğim

Senin bir yönün var orada durur yaşarım
Bir de acun var ben içindeyim
Ben içindeyim tüm itlikler sahanda yumurtalar onun içinde
Orospular içinde Hurşit Bey içinde sen içindesin
Üç dilim kavun kestim birini sen ye
Kabuğunu at Hurşit Bey'i at itlikleri at

Durup durup sana sesleniyorum

KAÇAK YAŞAMA YERGİSİ

Günlerden o gün alıp başımı evin yolunu şaşıracağım
Taze ekmeğim eski kanlarım benim ellerim şaşıracak
Ya da tek başına acıkacaksın sen tek başına gözlerin
Hiç umurumda değil ya şundan şundan şundan korkuyorum
Kim uydurdu bu haziranı bu temmuzları bu yaşamaları gizli kapaklı
Bu yulafları oğlakları bardakları bu bütün puştlukları bu şarkıları
Hiç umurumda değil yoksa yalnızlıklar, bozuk paralar, uzun boylu ayışıkları, gelip gelip giden sarhoşluklar, sabahleyin yalnız yatakta az az üşümek, hani insanın kendi kendini bulamadığı, hatırlayamadığı saatler olur ya işte onlar. Bir keresinde böyle saatlerin birinde bir şarkı duymuştum da işimi gücümü koyup sokak sokak bir kadın aramaya çıkmıştım. Sonra bulamamıştım. Bir iğrenmiştim nedense, gidip bir köşede kusmuştum.
Akşamları eve hep arka sokaklardan dönüyorum
Pencerelere bakmıyorum dükkânların mostralarına bakmıyorum
Kadınların eteklerine bakmıyorum hiç
Sağıma soluma bir baksam biliyorum sapıtmak işten değil
Bir baksam ertesi gün kim bilir nerelerde olurum
Uzak şarkıları dinliyorum sıkı sıkı âşık oluyorum
İyi niyetle merhaba ağaçlar evler bildik bulutlar
Öğrenciler memur kişiler bana benzeyenler
Ben kaçmıya çabalıyorum hoşnut muyum
Siz kaçtığınız yerde hoşnut musunuz
Konuşup gülüşüyoruz umumhaneye nasıl gittiklerimizi anlatıyoruz
Hiç yanıma yöreme bakmıyorum
İlle şeytan minarelerini düşünüyorum büyük pullu deniz dibi balıklarını

Kadınlar adamlar şehri uğultularla dolduran namussuz
kalabalık
Yorgun kalabalık iyi kalabalık alaycı düzenbaz kalabalık
Bir karışsam içlerine bir uysam biraz gülmesem
Ertesi gün kimbilir nasıl yaşarım
Bir çalıştığım oda var üç pencereli, bir arka yol, bir gökyüzü, göre göre önceleri sevdiğim sonra alıştığım, sonra ezberlediğim artık kurtulduğum ağır aksak gökyüzü, her gün her sabah bir şu kadar kuşun, adamın, uçağın, yağmurun yunup arındığı gökyüzü, bir de geceye karışmaya başlayan tek tük ışıklı, ama nasıl sıcak ışıklı tanıdık evler, Zekeriya Bey'in evi, Süheylâ Doğrusöz'ün evi, Ali Özaçar'ın bakkal dükkânı, Temiziş kolacısı Süleyman, sonra kendi evim, yatağım, yorganım, çorbalar
Gidiyorum geliyorum dünyayı bu kadarcık belliyorum
Halbuki ben ne hinoğlu hinim aslında, iyice biliyorum, açlıklar, inadına kanlar, çıngıraklar, dövüşken horozlar var, ormanlarda zaman zaman unuttuğumuz haydutlar, enginar tarlaları, pamuk tarlaları, ırgatlar, seksen kadem derinliğinde kömür arayanlar, zorlu aşklar, buğdaylar buğdaylar, ilâçlar ilâçlar
Halbuki biliyorum biliyorum ama ne ben yokum ne onlar eksik
Akşamları hep arka sokaklardan dönüyorum
Biraz bıkkın bir parça kırık korkunç umutsuz ve sakin
Eve geliyorum seni buluyorum bir seviniyorum bir kızıyorum

Sonra biliyorsun

MEYMENET SOKAĞINA VARDIM

Bana köfteler hazırlayın salatalar hazırlayın bir de pencere
Oturup umutla bir şeyler unutayım
Siyah şarabın tadını bilirim orman gibi
Siyah şarap siyah üzümlerden yapılır kokulu mahzenlerde
Durdum bunları söylerim alışamadım
Küçük küçük muştular üçüncü kat korkmadan aşk
En uzakta körler vardır aşkolsun derim onlara
Tutarlar güneş ışığını maviye boyarlar yahut mora
Gönendiklerini mi söylesem mutsuzluklarını mı
Kalkalım Meymenet Sokağına varalım vaktidir

Dört adam Meymenet Sokağında durup bir eve baktılar
Durdum ben de baktım ahşap bir evdi
İstesek bakmazdık düşünün ama istedik baktık
Kararmış tahtalarda yerleşmiş mutluluklar gördük
O bildiğimiz eskimiş güneşten dipdiri ışıklar
Bir de kız gördük onaltısında sevilmeyi özler
Meymenet Sokağı eğri büğrüydü ama loştu
Görseniz loştu
Meymenet Sokağının tadını hep bilirim ama gidemem
Oturur dosya düzenlerim akşama kadar
Daracık boş zamanlarımda durup sokakları düşünürüm
Deniz kıyılarına inen ufak tefek sokakları
Doksaniki dosya düzenlerim başlarım yeryüzünü sevmeye
Alışmadığım şeyleri sevmeye çabalarım
Bir vakit var yeşille beşbuçuk arasında
Evrenin sevişmek için yorulduğu yumuşadığı isteklendiği

Ellerim kollarım sevinir ben sevinirim sokaklarda
Durmaz yaşarım koyu koyu
Dünyada Meymenet Sokağı var başka sokaklar var hep sokaklar

Sokakları gerinerek sevmeye başlamaklar
Ağaçlarla şaraplarla ben varım
En uzaktaki körler var aşkolsun onlara
Daha ellialtı dosya var düzenliyeceğim
Gökyüzünün kalkıp dudaklarıma bir değmesi var
Oysa kapılar var duvarlar var perdeler var

Bir bıraksalar
Sonra başka şeyleri özlemeye

Ü Ç Y Ü Z B İ N

Bu kıvırcık ateşten yalanlar 300.000
Kimi sularca inanıyorum kimi zulüm yakıcı
Çocuksu, deli deli zincirler boğuntusu gök
Elimde kolumda senin seslerin var gel de aldırma
Kadınları çıplak görüyorum koşup seni soyuyorum
Bir açıcı gerdanlık görsem boynun aklıma geliyor bilemezsin
Seni kentlere seni bankalara seni seni 300.000
Seni zamansız ölümlere karşı koyuyorum hep aklımdasın
Yükün ağır bir irisin bir ufaksın yetiştiremiyorum 300.000
Kapattığımız sağnak akşamları açtığımız sabahları 300.000
Elimden tut beni açar balıklara alıştır
Tekin durmayı öğret acıkmış aç kayalarda
Gel amansız pencereme perde ol kurtulayım

Kalk ellerini yıka bize gidelim
Soyunur dökünür odalarda konuşuruz
Bir o kaldı 300.000
Odalara kapanmak odalarda konuşmak odalarda ölememek
Canımız çekerse sevişiriz de kalk gidelim
Üç sokak ötede bir ev var yeşil gibi sana onu gösteririm
Konuşuruz sevişiriz dövüşürüz 300.000
Benim yırtıcı kuşlara tutkum işte bundan ötürü
Yadırgamadan gökyüzüne aşka acıkmaya alışkın
Zamansız gelme elim kolum dağınıksa sarılamam

Senin ağustos çeşmeleri yüzüne özlemle eğiliyorum
Bir karşı durulmaz istek bir telâşla kendiliğinden
Bir serin renk anlıyorum aydınlık gözlerinden sorma
Sen zenginsin alırım tükenmezsin
Allah gelene kadar sen olursun şiirlerimde bu bir
Boş ver kavgalara kuruntu sorunlarına boğuntuya gelme
Ben adını demesem de anlıyorsun 300.000
Ü ç y ü z b i n
Cümbür cemaat aşka abanıyoruz

DENİZE GİDİP DÖNEN MAVİLERİN BİRE İNDİRGENEN ÜÇLÜĞÜ

Yalanlı dolanlı alçak doğruca yaşanmamış bir
Bir gözsüz kulaksız elsiz ayaksız güdük bir gün
Bütün yitiklerim karalarım üstüste üstüste bütün karışıklığım
Gelip geçtiğim macera şu kadar binler yıllık
Şu kadar binler yıllık karalarım karışıklığım üstüste
Usul usul insan insan ölüm ölüm üstüste
Şu kadar güneş şu kadar su yılanı şu kadar düzen
Ben sebepliyim denizlere aylara kavgalara umutsuzluğa
Bir maviyi durup dururken birine benzetiyorum
Bir balığın ağzını anıyorum durup dururken
Serinliyorum

Ben üç yer tasarlamıştım üçü de sana bana uygun
Biri günebakanlarda biri otuz yaşta birini sorma
Birini sorma gün gelir ben söylerim
Daha usta olurum daha yiğit o zaman söylerim
Bu kırgın karanlığı bir ışıtalım ilkin
Yeniden şehirler kuralım şimdikilerine benzeyen
Baştan başlayalım susamlara ekmeklere
denizaşırılarına sevmelere
Gidip dönelim
Belki bir yerde bir tohumda bir durumda belki
Belki o ses o yudum o yumuşak döşekler yeşil yeşiller
Ben taş çekerim yılmam çamur kararım yol döşerim
Bakarsın göneniriz gidip dönelim
Ben yılmam taş çekerim çamur kararım ben
Senin de gürül gürül saçların var nasıl olsa.

GÜNEŞİ KÖTÜ O EVLER

O benim bildiğim sevdiğim bellediğim güneş diye bellediğim
güneş değildi odadaki
Mor tozlu halılarda iplik döküntülerinde oymalı cıgara
masalarında o değildi
Perdenin arkalarındaki oydu bir çıksam karşılaşacaktım oydu
vurulurdum çıksam
O benim bildiğim sevdiğim güneş diye bellediğim güneş değildi
odanın içindeki
Bu güneşi değiştiren evlerde terzilik yapılır giyimler prova edilir
Acılı gülümser kızlar ağır ayak gebeler kumaş iğneler teyel atar
Hiç içilmeyen likörler saklanır büyük camlı dolaplarda
Aldım kendimi oralara götürdüm ben bu evlerde döner kebabı
yiyemem
Çocukları sevmek gelmez içimden gülsuyu koklayamam durur
saçlarımı tararım belki
Eski zaman adamlarını eski zaman kadınlarını eski zamanları
düşünürüm
Ağır kumaşlardan sultanî elbiseler içinde kimbilir nasıl bu
soğuk güneşler gibi soğuk sevişirlerdi
Nasıl kalkıp kalkıp çiçek sularlardı geceler karanlıklarında
Kimbilir serinlemek için
Elbet serinlerlerdi
Ben bu evlerde döner kebabı yiyemem ölürüm
Traş olurum en güzel giyimlerimi giyerim oturur beklerim
Yıkarım temizlerim adam ederim o soluk güneşleri ya da
İplikleri toplarım kızları öper öper uyandırırım
Sabahlara akşamüstlerine kıvırcık marullara hazırlarım onları
beslerim

Alırım karşıma bir bir belletirim dalların yeşermesini kuzuları
mutluluğu ölmemeyi
Ölüme karşı durmayı en çok en çok onu yenmeyi
O karanlıklarda kalmış yaşamak yerlerini bulurum çıkartır
gösteririm
Elbet bellerlerdi
Ben o evlerde döner kebabı yiyemem yiyemem
Ben prova yapamam iplik dökemem acılı acılı gülemem
gülersem
Durur kuruntularımı beslerim mutsuzluğumu süsler
büyütürüm
Bir o güne beslerim o ak pak güneşe
O her şeyin birden serpilip ortaya döküldüğü gelişeceği gizlide
kalmış uçların bir bir belireceği günlere
Sular gibi dururum.

ESKİ KIRIK BARDAKLAR

İşte bu ellerimle yalnızım bu inanmazsan bak
Bu saçlarımla bu iyi giyimlerimle paralarımla
Sen varsın ya sen çoğu kez yetmiyorsun
Uzakta mısın sen misin söylemiyorsun
Bakışın mı eksik dudakların mı anlamıyorum
O adamlar geliyor aklıma karanlık iri yarı
O gemiler ipleri yelkenleri dümenleri dökük
Unuttuğum kırlangıç kuşları kırık bardaklar
Bir ahşap evde taşlıkta yaz günleri bilmesem
Bir testiden soğuk soğuk sular sızdığını bilmesem
Güç dayanırım

Bu durum tek başıma beni suçlandırıyor
İşte gör sabah akşam başucumdayım

Bakın bu ikide birde bozulan güneş
Bu durup dururken sokan yılan
Bu kırık bardaklar çöplüklerde
Aşkın şiirin ölümün en kolayına gitmek
Caddeleri sevmediğim kadınlarda yitirdiğim
Biliyorum sebebini bir bir biliyorum
Öyle kolay kendisi kurtulması söylemesi öyle kolay
Kolaylığından sıkılıyorum
Kurtulmak elimden gelmiyor

GÖĞE BAKMA DURAĞI

İkimiz birden sevinebiliriz göğe bakalım
Şu kaçamak ışıklardan şu şeker kamışlarından
Bebe dişlerinden güneşlerden yaban otlarından
Durmadan harcadığım şu gözlerimi al kurtar
Şu aranıp duran korkak ellerimi tut
Bu evleri atla bu evleri de bunları da
Göğe bakalım

Falanca durağa şimdi geliriz göğe bakalım
İnecek var deriz otobüs durur ineriz
Bu karanlık böyle iyi afferin Tanrıya
Herkes uyusun iyi oluyor hoşlanıyorum
Hırsızlar polisler açlar toklar uyusun
Herkes uyusun bir seni uyutmam bir de ben uyumam
Herkes yokken biz oluruz biz uyumayalım
Nasıl olsa sarhoşuz nasıl olsa öpüşürüz sokaklarda
Beni bırak göğe bakalım

Senin bu ellerinde ne var bilmiyorum göğe bakalım
Tuttukça güçleniyorum kalabalık oluyorum
Bu senin eski zaman gözlerin yalnız gibi ağaçlar gibi
Suların ısınsın diye bakıyorum ısınıyor
Seni aldım bu sunturlu yere getirdim
Sayısız penceren vardı bir bir kapattım
Bana dönesin diye bir bir kapattım
Şimdi otobüs gelir biner gideriz
Dönmiyeceğimiz bir yer beğen başka türlüsü güç
Bir ellerin bir ellerim yeter belliyelim yetsin
Seni aldım bana ayırdım durma kendini hatırlat
Durma kendini hatırlat
Durma göğe bakalım

AKÇABURGAZLI YEKTA'NIN MAHKEME KARARINI ALDIĞINDA SÖYLEDİĞİ MEZMURDUR

Önce onların yanında çok iyi yüz gördüm.
Beni kapıdan karşılayıp ağırlarlardı.
Sofralarına konuk ederlerdi.
Onlar iki kişiydi ben birdim.
Bana elmadan sıkılmış soğuk sular sunarlardı. Kapılarını kapım bellemiştim. Evlerinde oturacak yerim vardı.
Önce onların yanında çok iyi yüz gördüm.
Evleri gürültülü şehirden iki bin ayak uzaktaydı.
Tahtadan yapılmıştı.
Beni kapıdan alırlardı, –hoş geldin– derlerdi, onları sevindirirdim.
Birlikte yaşıyorlardı, çocuksuzdular.
Birinin adı Gülbeyazdı, o kadındı, öbürünün adı Sinandı, o erkekti.
Ben otuzunda Yekta'ydım,
Akçaburgazlıyım, oradan geldim,
Herkes bir yerlidir çünkü, Ben, Yekta bunu pek hoş buluyordum.
Sonra az ışıklı odalarına çıkardık. Bana yeniden –hoş geldin Yekta, bizi sevindirdin senin yanında birçok şeyleri hatırlıyoruz– derlerdi. Serin örtülü minderlere oturmak için ayakta dururduk. Beklerdik. Perdeleri beyaz nakışlı olurdu. Halıları bütün odanın döşemesini usulca mor mor örterdi. Patlıcan örnekleri ve turuncu güneşler vardı üstünde.
Birden hepimizin aklına o denizler gelirdi. Ayakta durmayı istemezdik. Serin örtülü minderlere otururduk.
Bana –serin örtülü minderlerimizin üstüne otur– derlerdi.
Bana elmadan sıkılmış soğuk sular sunarlardı. Evlerinde oturacak yerim vardı.
Tütün sunarlardı.
Bir dinlenme zamanı kadar birbirimizi duyardık. Alışmak için zorluk çekmezdik. Çünkü karşıt yerlerimiz kalmamıştı bilirdik. Girintilerimiz çıkıntılarımız uygundu. Sussak da ses çıkarmazdık.

Karanlık her yere girerdi. Çünkü heryerde gece olur, Ben, Yekta bunu pek hoş buluyordum.
Karanlık, serin örtülü minderleri sarmalayan az ışıklılığı alt edemezdi. Çünkü biz öyle bellemiştik. Halı da az ışıklı kalırdı, onun güneşleri, patlıcanları da, minderlerin serinliği de. Az ışık, bizim, yani onların ve benim, Yekta'nın, kaçtığımız yer değildi. Birbirimizin ışıktan kaçıracak yerlerimiz yoktu. Az ışıkta da çok ışıkta da değişmezdik. Hep tıpkı kalırdık.
Orda buluşmayı severdik yalnız.
Sarı bir kuşları vardı.
Adına kanarya derlerdi. Küçük bir kafeste odayı doldururdu.
"Ama ben onların ölümlü, yanılgan insan,
Geçen ve bir daha geri gelmeyen bir rüzgâr olduklarını unuttum."
Çünkü unutmak bana göreydi.
Çünkü ben de ölümlüydüm. Ben, Yekta, bunu pek hoş buluyordum.
Bu unutmak değildi, içinde olmaktı onun.
Önceleri daha iyi mi idi, bilmiyorum.
Gidip geldiğim,
Durulduğum koyu geceler vardı. Yıkık değildim.
Yıkılıp yeniden kurulmamıştım ama, yıkık değildim.
Gaz lâmbaları yakardık,
Ensiz çalgılar çalardık geceye.
Tekliğimiz ayışığına boğulur giderdi.
Teker teker üçer kişi olurduk. Öyle de iyiydi.
Ben ona, Gülbeyaz kadına, eski yalnızlığımı söylerdim.
Ben söyledikçe eskirdi,
uzaklaşırdı.
Onunla, Gülbeyazla bakışır ısınırdık.
Sonra yanılgan insanlığım başladı.
Birinde üç gece dört gündüz orada, evde kaldım.
Üç gece dört gündüz Sinanın yatağında kaldım.
Gülbeyazla Allahın emri olduk.
Ne o beni kandırmıştı,

Ne ben onu baştan çıkarmıştım. İkimiz de bildiklerimizin ötesine, bulduklarımızın üstüne çıkmak istemiştik. Bir noksanlığı vardı sanıyorduk bütün olanların belki. Ama aslında bütünlüklerimize bahaneydik. Sinan uzaktaydı. Sinan çemberimizin dışındaydı. Sonra ne bulduk.
Süregeldikçe kutsal gibi,
Kesildikçe kirli, utandırıcı.
Ama utancından kaçmayı biliyorduk.
Kutsal gibiliği üç gece dört gündüz kurtlar gibi bizi kovaladı.
Sonunda öyle bulduk.
Utandırıcılığı öbür insanlardan değildi.
Karşılaştırmadan değildi.
Birdenbire kendi boşluğundandı,
Gelip geçen avutuculuğundandı. Beklemesi vardı.
Kanaryayı görmek ayaklarımızı dolaştırıyordu.
Minderler serin değildi artık. Ben, Yekta, bunu pek hoş bulmuyordum.
Ama dördüncü gecenin yalnız sabahında yine,
O, Gülbeyaz
Benim ilk aklıma gelendi.
O kıyıdaki denizlerin mavisiydi artık.
Önce ve birden değişen dağlar oldu.
İstemek ve vermek başlamıştı çünkü.
Alamamak başlamıştı çünkü.
Gitgide düzelirdi biliyorduk.
Bunu bekliyorduk.
Yeni yeni yerler bulmuştuk birbirimizde.
Onunla, yani Gülbeyazla ben.
Kaybettiğimizi bir zaman unuttururdu.
Bir zaman yerine yenilerini koyardı
Artık çok ışıktan kaçıyorduk. Gizleyecek yerlerimiz olmuştu birbirimizden. Hem ikimizin ondan, yani Sinandan, hem birbirimizden.

Yine bir eksikliğimiz tamamlanmıştı galiba. İyice seçemiyorduk ama, anlıyorduk. Uzun yaz gecelerinin durgunluğunu, geniş yapraklarının salıntısı ile tamamlayan gizli bitkiler gibiydik. Kaçmamız telâşlı değil, sevindirici idi önce. Ben o zaman, Tanrının, benim yapıma kattığı tatların, bende öteden beri durmakta olduğunu, daha ötelere kadar da durmakta süregideceğini farkettim. Bu beni kendi yanımda yüceltiyordu. Gülbeyaz benim toprağımı işleyen kazmaydı. Günah olamazdı yaptığımız. Ben onun çeliğine göreydim ancak. Biz her şeye inanmıştık. Her şey bizi inandırıyordu ama, Onun, Gülbeyazın yanına artık.

Serin minderlerde oturmıya gitmiyordum.
Akşamüstleri yakıcı kırlardan suvata inen kır hayvanları gibi gidiyordum.
Kapıları benim çeşmemdi.
Ekmeğimi edindiğim ocaktı.
Bir bu benim dengemi sarsıyordu.
Beni ateş sıcağında kavuruyordu.
Suvata inen yanık kır hayvanları gibi gitmemeliydim.
Kapısı ekmeğimi edindiğim ocak olmamalıydı.
Benim bu kavurgan sanılarım belki gizlediğimizdendi.
İnandığımı kurtarmalıydım.
Beni bulup çıkaran, ekleyip bütünleyen,
Bu duyguyu –Kurtulursa eğer bu güçlülüktü–
Arı duru etmeliydim, temizlemeliydim.
Önce onlardan çok iyi yüz gördüm.
Beni elimden tutar belliyordum.
Ona, Sinana –Bizi kov– dedim.
Onun kovduğu bizi ödeyecekti.
Onun gözünde kovulmuş olacaktık ama, biz kendimizi kutsanmış belleyecektik.
O, Sinan bizi kovmadı.
İnsanların adaletini, yani öcü, aramaya başvurdu.
Bizi yakaladılar.

Yani Gülbeyazı ve beni, Beni Akçaburgazlı Yektayı, otuzunda.
Yargıçların katına diktiler umudum nerdedir.
Bizim inanarak ettiğimizi yerlere çaldılar, ululuğu nerdedir.
Biz onu bulmuştuk, tükürdüler.
Bizi kirlettiler, yazıklar oldu bize.
Benim donumu ve Gülbeyazın donunu
Ve yattığımız yatağın örtüsünü
Yüreksiz kişilere gösterip onları güldürdüler.
Halbuki biz o örtülerde yatarken,
Aklımız en ulu yerlerdeydi gücümüz.
Biz o zaman yaptıklarımızın günahını değil, yüceliğini biliyorduk. Bu, iki gücün bir yeniye varması, bir yeni yaratmasıydı. Bu çiftleşme değil tekleşmeydi. Tekleşmenin bir yönüydü. Yazık bize. O zaman bütün insanlara inanıyorduk. Yıkmak istediler yıktılar. Yazık bize. Herkesin bir gün ağlıyabileceği, herkesin varamadığı için kutsallığını bulamadığı bir yere götürüp, yüreksizleri güldürdüler, bizi alçaltıp ağlattılar. Yazık bize. Olsun yaptılar şimdi kime sığınalım.
Nereye gitsek o yıkıntı bizimle artık.
Yeniden kursak korkarız.
Bu yıkıntı toz duman. Donumuzu gösterdiler.
Yazık bize şimdi nereyi tutalım.
Hangi yolu belleyip oraya düşelim.

Önceleri onlardan iyi yüz görürdüm
Bana elmadan sıkılmış sular sunarlardı.
Serin minderleri vardı, Ben, Akçaburgazlı Yekta, Cahil,
çocuksuz, bunları pek hoş bulurdum.
Yanılmadım pişman değilim bu da vardı.

İKİ DALGA KATI ARASINDA YAPACAĞINI ŞAŞIRAN AKÇABURGAZLI YEKTA'NIN SÖYLEDİĞİ MEZMURDUR

Başının o ağrısı beni görüncedir
Uygunsuz bir aralıktan kaçamak bakıyorum katran ağaçları boşluğun düzeni evcil güvercinlerin gelip gelip su içtiği mermer olukların bizi kandırdığı
Kaçmıyoruz. Bu yüzeyden su içmeler yetiyor da ondan galiba
Erince vaktimiz yok uçaklar hemen kalkıp hemen varıyor
Elimizde bir ufak bavulla şurdayız burdayız

Bu balık bolluğunda bir tutam ot mu
Sessiz çığlıklı upuzun kervanların kan içinde taşıyıp getirdiği uygunsuz maceramızın gelip geçtiği yerleri çan sesleriyle ürkütüp uyandıran doygunluğu
Bir tutam ot mu
Karışsın. Beşinci kardeşim kendi umurunda değil
Elele tekbaşına ağlamaklı barışta unutkan
Gelip gelip gidiyorlar

"Birden hatırlıyorum sıcaktı
Tuttuğu tuttuğum her yerlerimiz
Boynumuz ağızlarımız ellerimiz
Yalanda karanlık odalarda
Eşit aralıklarla avunuyoruz
Yetiyor"

Başının o ağrısı beni görüncedir
Bana baktıkça yalnızlığın geliyor aklına
O kavurgan umut kesici güçlülük alıp alıp harcayamadığın dağınık gizli izlenimlerin seni bilmediğin yönlere iteleyen uğultulu kaynaşmaları
Anlat ellerin sıcak sıcak sokul
Buna hazırız eskidikçe değişmez oluyor kabul
Anlat ellerin sıcak sıcak
Benimki de bir tutam ot
Çabuk ol vakit dar uçaklar kalkıyor.

(BİR KANTAR MEMURU İÇİN)
İ N C İ L[1]

Eski kışlalarda bu güz öğleleri
Duruma en aykırı oynak şarkılar
Sıcak çaylardan soğuk gazozlardan beklediğimiz
Ne beklediğimiz arayıp bulduğumuz
Vazgeçip kıyıya iniyoruz[2]
Üç güvercin kuşu var üstelik su gökleri direkler
Adamlar oturmuşlar sandal boyuyorlar
Adamlar oturmuşlar bir kırmızı uydurmuşlar
Denizin mavisine yangın ateşi
Yanlarında testileri yanlarında düzen yanlarında ekmek
Mutsuzluğa gerekecek ne varsa yanlarında
Beş kişiyiz beş kişi miyiz üstümüz başımız
Kiminin eli suda kiminin gözleri kara
Benim bütün caymalarım yanımda geçemiyorum onlardan
Yanımda durdular mı sevmemi önlüyorlar[3]
Rahat oluyorum

1 Müjde anlamında değildir.

2 Sıkıldık mı hep böyle bir şeyler yapmak gereğini duyarız yahut o boşluk duygusuna kapılınca, Nâsıra'lı İsa'yı peygamber eden budur, güneş altında yalnız kalınca böyle korktu, peygamberliği işte bu yüzden. Bir kadına tutulsaydı tutulabilseydi somut bir kadına Simun haç taşımanın günahını çekmeyecekti.

3 Bilinir hikâyedir bu işin sonunda alışkanlığa varması, bir sürü yıkımlar bıraktıktan sonra kıvrılıp yalayan saran gemici düğümleri gibi pek o yangın sonuna doğru ısıtır bile olamıyor değerini bulamadıkça. Sonra onarmak tapınaklar kurmak ya da küreyip yeni baştan girişmek gerekiyor. Bu düşünce insana göre değil o yıkım yıkım sarsıntılardan deneye deneye süzülmüş ağır tıkanık ağrılı acılı –artık durulmasını ister– insana göre değil ama demesi kolay, en iyisi pişmanlıkları taşımak o yanıklığı ateş ateş taşıyıp sürümek, ama her yerde aldanmaya başlamanın aldanmayı istemenin yolunu buluyoruz.

Kim var kim yok artık alaturka bahçelerde
O havuzlu mermerli çardaklı bahçelerde korkusuz
Beş kişiyiz sıkıntıdayız beş kişiyiz
Kararsız mıyız yetersiz miyiz beş kişiyiz
Nerede sevsek işte diye bağırıyorlar[4]
Ne zaman gelip dursak ne zaman inansak
Bu öğlen sonraları döneniyoruz

---

4 Islak taşlara sürttüm ayağımı
Yaralı taylar gibi tepindim
Ne yapsam aklıma kediler geliyordu
Gözlüklü tumturaklı adamlar geliyordu
– Önce durgunduk ekmeğimiz vardı
unumuz hamurumuz tatlıydı
yatağımız kararlıydı
Ben alıp başımı Akçaburgaz'dan gelmiştim
O Hümeyra başka yerliydi
Başgöz olduk çatı kurduk Tanrı tanık oldu
Ekmeğimiz vardı
Yatağımız kararlıydı hep öyle kaldı
– Sürek avında ürkek ince dört ayaklılar sürer gibi onda kendini yenecek dizüstü aşka getirecek kendinde bulup deli deli bir yerlerine gizlediği bir duyguyu kovalıyordum
Ne yapsam aklıma kediler geliyordu
Gözlüklü somurtkan adamlar
Şehrin uğultusunu arkamda sanıyordum
Bazan böyle sanıyordum korkular terler abanıyordu üstüme
Bekliyordum umutluydum
Oydu artık alıp verdiğim
Durup dururken gecelerimi bölen
Hümeyra'nın kızkardeşiydi
Onun adı Azra'ydı
O korkak geyik yavrusu bayram arefesi
O söğüt gölgeleri akmaz sularda
Korkusuz iri iri düşler kiralıyordum ona
Baygın süryani gözlerinden

Bu eski kışlalarda bu öğlen sonraları
Nedir bu pencerelerden gördüğümüz

Benim yanlış sanılarım daha sürüp gidecekti oysa bir bitmez sepet
örermiş gibi göl hasırlarından ilmek ilmek ilmek
Kaygusuz gibi rahat gibi ilmek ilmek
Ama gidip geldikleri bulup verdikleri sordukları geceler
Ama değildim aslında uyumuştum
Uyandım birden duvarları buldum
Aşılmaz yerleri buldum gücümü tanıdım
Sağmal davarlarım sağ olsun dedim
Verimli tarlalarım var olsun dedim
Karışık şehirlerim büyüsün
Benim çerden çöpten toplayıp aşka kattığım
Beni dağlara sürdükleri vakit
O vakit
Kurtlara çakallara kodukları vakit
O vakit
Benim katıldığım bütün türküler söylenmez olur şehirlerden
Geceleri kapandım çıkamadım önce
Yeni yeni içkiler kardım onları içtim
Bir yanda eski sular vardı önlerine durdum
Aşılmadım devrilmedim yanımdan geçtiler
Ne arıyorsam onda vardı
Ne aradığımı bilmezken onda öğrendim
Onda Azra'da hepsi vardı
Onlar iki kızkardeştiler
Anaları birdi adı Mihriban'dı
Babaları birdi onun da adı Halim'di
soruldukları vakitler bir değildi
O korkuyordu ben yenilmedim
Kendini günahlar içinde kargılanmış buluyordu
Gittim kırmızı çiçekler buldum getirdim
Yanıldığım yerden döndüm yorgun argındım
Yeni yeşiller yeni duygular buldum çıkardım
Neler taşıyıp getirmiştim ta en uzaklardan onu öğrendim
Önce Hümeyra vardı onunla çatı kurduk
Onunla ev kurunca yanılmadık
Durgunluğumuzda iyiydik onunla benim dünyamız o kadardı çiçekler vardı

Adamlar asılmış adamlar kurutulmuş
Ne uzun gemiler bunlar ne uzun sular
Ne uzun eller aklımızda duruyor
Deniz kıyısında en uzak denizlerin unutulmuş
denizlerin kıyısında

çocuklar vardı bu dünyada gizli resimler sokaklardan meydanlardan geçilirdi sevmek gelir gider bir düş gibiydi yanmazdık serinlerdik
Kötü değildi engebesiz uzar giderdi
Otlar yoncalar uzar giderdi
Surlar uzar giderdi
Bir eksik yeri kalırdı uzadıkça
Sonra o çıktı geldi
O Azra kızkardeşi çıktı geldi
Onunla duvarlar kediler çıktı geldi
Onunla o eksik geldi
Onunla bir yerim çıktı geldi
Eskiden unuttuğum bayram ûrpermeleri tûredi bende kuşkularım uyandılar zamansız acıkmalara tutuldum örtülerim ısıtmaz giysilerim gönendirmez oldu
İstediğim onu kötülüğe kandırmak değildi
Onunla yatmak değildi
Hümeyra vardı onun ablasıydı
Ben Akçaburgazlı Yekta'yım düşmeyi biliyorum
Onu da inancımı da kargılatmak istemiyorum
Onunla yatmak değildi
Dünyayı çarşıları giysilerimi kendimi onunla sevmek istiyordum
Beni dünyaya getiren anamdı
Ama Azra varsa ben vardım artık
Ben onunla vardım
Bu duyguya inansın istiyorum
Bir bunu kabul etsin bir inansın bir korkmasın bir anlasın
bunu günah olmadığını yeter diyordum
Ellerim kollarım tûkenecekti
Karanlık çalgılar gibi susacaktım
Onu bir izlemesem kuşatmasam
Gözlerine bakmaktan geçsem
Bozulmuş ordulara dönecektim
Kaçacak sığınacak yerim olmayacaktı
Diri tutmak için gizlice üflediğim ateşim sönecekti

Susuzum karnım aç
Bütün gecelerimi ayırdığım

Kalın nehirlerde rüzgârsız kalmış dökülmüş yelkenlere
benzeyecektim
Susacaktım kovalanacaktım
Tahılsız kalmış değirmen taşları kadar acıklı olacaktım
Tanrıdan uzak kalacaktım
Onun bana veremediğini bir unutsam
Derin denizlerde yüzdüm ıslandım çıktım
Azra beni gördü ıslanmıştım
Şehirlerde karşılaştık şehirlerde kaldık
Ben kandırmadım sonunda o inandı
Ben Azra'yım bak dedi
Kadınım seninleyim istersen al dedi
Almadım
Bir buna inansın yeter diyordum işte yetti
Hümeyra kendi suyunda varsın aksın
Onu inandığı şeylerde aldatmadık
O şehirleri dükkânları yatakları dolduran insanları da aldatmadık
Kaçmıyorduk yeter diyordum yetti
Sağmal davarlarımı kestim dağıttım
Yeniden sürüler düzeceğim
Yüce şehirlerde bunlar beni kurtarır
Ben Yekta'yım Akçaburgaz'dan geldim
Bu ormanlardan sonra
Bu dağlardan sonra
Azra'yı inancında mutlu kodum
Hümeyra'yı inandıklarında rahat kodum
İkisini de aldatmadım
Benim güneşlerim ne yandan doğar
Benim kutsal çeşmelerim akar
Kaçmıyorum gücümle gidiyorum
Benim ısıtıcı güneşlerim doğar
Benim kutsal çeşmelerim akar
Akçaburgaz'dan geldim
Hiçbir şey kirletmedim
Başka yerlere giderim.

Aklıma düştükçe uykularımda
Beni yandan yana döndüren mutsuzluk[5]

5 Bastonuma dayandım, bu meydanda gökyüzünün görünüşü hoşuma gitmiyordu, çatılar çatılar çatılar bölüp duruyordu, hemşerilerim de sevmeyecekti biliyordum, bastonumla gösterdim, şu şu şu yapıları yıkın dedim işçilere, yerlerine yenilerini koyacağım, bu Akçaburgaz eski bir şehir, ben uraybaşkanı olduktan sonra sıkıntımı hemşerilere dağıttım, şimdi arkamda geziyorlar, hepsi kıvıl kıvıl yerlerinde duramıyorlar, nereyi yıksam oh diyorlar, ben yıkın deyince hep bir ağızdan yıkın diye bağırıyorlar, bu şehri nasıl yapmışlar böyle üstüste, ne gökyüzü komuşlar ne günaydın, ne buldularsa getirmişler dağların ovaların dışında, hele o sabahların akşamların bungunluğu, o eski kışlalarda güz öğleleri, bazan işimi gücümü uraybaşkanlığı ödevlerimi bırakıp bir dağ aramaya çıkıyorum, buraya en önce 1286 yıl önce, iyice biliyorum şehrin geçmişini iyice inceledim çünkü, tam bu kadar yıl önce mayısta gür iyi yağmurlar vaktinde, Yekta'nın en eski dedesi genç Alişan ile Zübeyr'in oğlu Sadık daha güneylerden daha kuraklardan geldiler, yanlarında kadınları vardı, bir de atları vardı, bir de inekleri vardı, bir de kunlayacak koyunlarıyla koçları vardı, bir de örtünecekleri vardı, bir de aşkları vardı, bir daire kurdular, tütünleri tüttü, çatıları, ağaçları hızarlarla aşkla yonttular, aşkları böylece erince vardı, sonra büyüdü Akçaburgaz, başkaları geldi onları görüp, kötü adamlar gelmedi ama kötüyü iyi yapan şeyler yitti, her şeyleri üstüste kodular, su yolları yaptılar, çeşmeleri akıttılar, bakkal dükkânları açtılar, terzi dükkânları açtılar, nalbant dükkânları açtılar, tamirci dükkânları açtılar, mahkeme yaptılar, yasalar kodular, bir şeyin bu kadar şey içinde gitgide küçüldüğünü yittiğini sezinliyorlardı ama bulamıyorlardı, bulamıyorlardı da değil, umursamıyorlardı, onsuz olunur diyorlardı, yerine başka şeyler koyuyorlardı, ama öyle bir şey ki yittikçe önemi azaldıkça düzeni etkileyen, bilisizliği arttıran, evleri oturulmaz, sokakları dolaşılmaz hale koyan, kişiyi boş vakitlerden kaçıran bir şey, ben uraybaşkanı olunca buldum, şimdi yıkın diyorum, ilkin bu evleri, bu kötü, üstüste evleri yıkın, bu sokakları, bu eski harap kışlaları, bu dükkânları bu duvarları; bu gökyüzlerini kurtaralım, yıkıyorlar,

Ateş basıyor şakaklarıma
Bu benden önce kaybolup giden
Gelirsen iyi olur dinleniriz
Karpuzları böleriz kan gibi
Bu eski kışlaları unuturuz
Yeniden yaparız daha iyisi
O güneşler daha da ortalıkta
Aklıma düştükçe uykularımda
Ateş basıyor

Yasağın aşkları zorlaması
Önce varken sonradan gömdüğümüz
Önünde gerilediğimiz
Unuttuğumuz utandığımız
Ama bırakmadığımız

Bu yumuşaklığım sanki defineler içinde
Sanki gömülü sandıklarda kararıyorum
Korkunç bir ormanın uğultusu içinde boğuluyorum ağaçlar
sular bakmadığım yerlerde çiçekler
Nasıl olurdu kimbilir suyun suya karışması
O toprakları ekmeler çiçekleri budamalar
Pencerelerin ardında o akşamları beklemeler sabahları gerinmeler
O Flamanların zevki ocaklara karşı
Korkuyorum herkesle karşılaşsam
O caddeler eski harap kışlalar
Ben yokum desem kimse bırakmıyor
Yokum diyorum inanmıyorlar

Hemşerilerim yıkın diye bağırıyor ardımdan, bazı idame kurulu üyeleriyle bazı ihtiyarlarla donmuşlar bana karşı, kadınlarla çocuklar benden yana hep, bastonuma dayanıyorum, gösteriyorum, yıkın, temizleyin, yıkıyorlar, bir çeşmeler kalsın, bir gölgeler, hele tamir evlerini, bize o eskimiş eşyaları zorlayan bütün tamir evlerini yıkın, hemşerilerim yıkın diye bağırıyorlar.

Yokum diyorum bulup çıkarıyorlar
Yokum
Lâmbamı üflüyorum bir bardak su içiyorum[6]

Güzel bir merdivenin altıncı basamağında
Mermerden sularla bir altıncı basamağında
Büyük yapıların büyük büyük pencerelerine karşı

6 Birden o en uzak çin bahçeleri yalnız bahçeleri
Yerini bulup yerleştiriyorum yaşamamda
Kararsız insanlığım şam kervanları Arşidük Franz'ın
oniki bölüm sarayında akşamüstü çayları
Neden aklıma vuruyor anlamıyorum neleri var bende
Keskin ayışıklarında titrek düğümler
Durup aklıma geliyor benim bir teyzem varmış bir
adam almış onu Arabistana götürmüş
– Adamlar kadınları alıp Arabistana götürürlerdi
Dünyanın en güzel Arabistanına
Duruyorum beni büyüler bağlıyor yarasa kuşları beni
Açın bütün defterlerimi bütün kitaplarımı bir şaşarsınız
Aşk anlıyorum kadınlarda buğulu buğulu denizler
Yalınkatlığı kolaylığı açın kitaplarımı

Kaç kez başladım kaç kez başardım kaldırdım attım
Sürüm sürüm dökük saçık çürük ölüler gibi ardımda
Kaç kez attımsa ne kolay attım
Biliyordum o çin bahçeleri o yalnız bahçeleri
Biliyordum
– Adamlar kadınları alıp Arabistana götürürlerdi balkonlu evlere koyarlardı gündüz işlerinde güçlerinde onların evlerde beklediğini düşünüp hızlanırlardı onları kucaklarlardı, çocuk yaptırırlardı onlara. Bunları bilince kolayca atıyorum sürgün kırallar gibi umurumda olmuyorlar
Ellerini kapı tokmağına bağlayıp kırbaçlıyorum
O yıkıntıları boğuntuları mutsuzlukları kırbaçlıyorum
Biliyorum çünkü o çin bahçeleri o en eski zamanlarda
– Adamlar kadınları alıp Arabistana götürürlerdi
Dünyanın en güzel Arabistanına

Bu çelişmeleri çok seviyoruz
Deniz kıyısındayız gitmiş gemilerin ardından
Rüzgâr bulamadan kötü rüzgârlarla gitmiş gemilerin
Beş kişiyiz öyle miyiz beş ortada beş sıkıntıya
Şehirde havagazı abonesiyiz
Benim numaram 44741 öbürlerini bilmiyorum
Gazete alıyoruz okuyoruz ekmek alıyoruz yiyoruz
Aybaşı oldu mu paralarını ödüyoruz
Su akıyor ellerimizden ayaklarımızdan
Birbirimize karşı durup akıyor
Bu göksel ağıtlar yaşamamızdan akıntımızdan
Çiçekler mi var camlar mı önümüzde
Bu muydu uzaklaşan
Üfleyin yelkenleri dolduralım
Üfleyin dolduralım
Üfleyin

BÜYÜK KAVRULMUŞ...

Büyük, kavrulmuş soy kırlar gelir aklıma hep, hep tükenince
insan dayanıklığım
Ağır bakır kalkanlarımızla, demir kargılarımızla döğüşüp
döğüşüp geri çekilince
Yorgun kollarımın en genç bir yerlerinde bir kan şeritleri
akmaya ince ince
Başlar yeni sulara kadar, hızla zamana, körlüğe, kötülüğe kutsal
tutsaklığım

Nedir senden başka kurtardığımız bu dengesiz savaştan, bu
yağmadan nedir
Senden gayrı, ey, bir içimi genç ormanları yüzyıllığa büyüten
diri su, senden
Eskimeden, küçülmeden; mutluluktan, özgürlükten, kuşakları
birbirine düğümleyen
Bir kadını, bir sesi, bir suçu, bir şeyi en çok o şey yapan güç
yalnız sendedir

Seni arıyan sular, seni kışlar, seni adamlar, seni sonunda
bozulmuş ordularım
Sanki ay dökülür diri balıklara, sanki gümüş şeyleri güneşler
güneşler ışıtır
Yorgun kuşamlarımla, kanlarımla, gelirim, uzanır senin sabahlı
gecene yatarım

Bu donattığım savaş gemileri sana, dokuttuğum bu vurucu
ipekliler seni anlatır
Bu senin içindir, sabah ormanlarına, dağlara, balıklı göllere
açılan balkonlarım
Sen olmasan, yeryüzünde bu ağaçları, suları, bu büyük kayaları
bekletecek ne vardır

TOPRAK ÇÖMLEK HİKÂYESİ

Kırık

... sigara içerler. En çok sevdikleri, denizi örtmeye yaradığı için keten ipliğinden örülü perdelerle o küçük porselen vazolar bir de o sarı çamur çömlekti. Ben o vazoları Çinden gelmiş biliyorum, öyle olmaları hoşuma gidiyor belki de ondan. Birinin üzerinde erkeğine karşı ağır, ipeksi giysilerinden soyunan, ince, büyük saçlı bir kadın var, lâcivert turuncu karışığı, nasıl zarif, nasıl hazır ve erkekcil. Büyük yunus balıkları geçiveriyordu birden insanın aklından, üreme mevsimlerinde derin denizlere istekle koşan büyük, erkek–dişi yunus balıkları. Öteki hep kırmızıydı, sürekli, balıklı bir kırmızı. Birbirine girişmiş iki üç gece vardı içinde, ışıltılı, suskun, iri yunusların uğrayamayacağı sığlıklarda ancak bulunabilecek bir suskunluk. Çömleği ise anlatamam. Anlatılamaz zaten. Yeri gelince duyuluverir.

Ben hep gözlerinden uzağa götürürüm onları bile bile. Aramalarını bilmek beni sevindirir. Bir zaman sonra yine yatağın, yatıldığında görülebilecek bir uzağına koyarlardı. Onların bulunduğu ortamda sevişmek hoşlarına gidiyordu. Ben kaldırıyordum, onlar oraya getiriyorlardı. Aradıklarını bilmek beni hem sevindiriyor, hem katlanamıyorum. Bir buna katlanamıyorum galiba. Bu olmasa o kadar derinime inemez, beni o kadar çaresiz, o kadar yalnız bırakamaz bu sevişmeleri.

Keten örgülü perdeleri denizi örtüyor onun için seviyorlar, biliyorum, söyledim. Her şeylerini o kadar iyi biliyorum ki, kendi yaşadığımı sanıyorum. Sevişirken deniz dağıtıyor onları sanıyorum, bir de açıklığına, gizlisizliğine katlanamıyorlar. Hele yatağı nasıl seviyorlar kimbilir. Loş odada, vazoların, çömleğin ülkelerinde, birinden öbürüne gidip gelerek, onlardan dağılıp yayılan tükenmez zamanda, damarsız, ince

siyah bir ağaçtan, beyaz tentenelerin çevrelediği yatakta nasıl akıp gidiyorlar kimbilir. Koyu vişne rengi örtünün serinliğine uzanıyorlar, donuk parıl bakır kırmızı sigara küllükleri, keten örgü perdelerle örtülmüş yakın bir deniz, uzak sokaklar ve içeri bırakılmayan o güneşler.

Yataklar, bir yatan olmadıkça içlerinde hep bir hüzün verir insana. Ama onlar bu hüzün içinde gitgide daha çok birbirlerine sarılmak isteğini, gereksinmesini, bundan kaçınılmazlığı duyarlar. Yatakların yataklı hüzünlerin getirdiği yalnızlık kokusu, avunmak istemelerinin ateşini, doyuruculuğunu arttırır. Yatağı doldururlar. Yatağın karşısına düşen aynada, birbirlerinin bacaklarını, omuzlarını, göğüslerini, sıkı sıkı, istekle saran kollarını, utangaçlığı, bir orman uğultusunda, önüne durulmaz bir çavlan akıntısında, yitmiş, birbirlerine borçlu gözlerini ister istemez, daha çok kaçamak isteklerle gördükçe, sevişmelerine, küçük küçük günahlar da katılırmışçasına, sarsılırlar, tadları artar, deniz gitgide unuttukları bir şey olur. Sonra o ormanaltı serinliğine vardılar mı, iki porselen vazoya, sarı çamur çömleğe bakarlar. Birinin balıklar gibi diri, aç gençliği, öbürünün hiçbir şeyi umursamamak zorunda olan, geçmeye, tükenmeye yüz tutmuşluğun telâşındaki doymazlığı, erkek delicesine aradığı pürüzsüzlüğü, düzlüğü, tüysüzlüğü öbüründe bulur, doyar. Öbür saatleri bekler. Yanyana uzanır sigara içerler.

Ama ben Yekta, bunları neye kuruyorum. Andıkça içlenmem, inlemem artıyor. Şimdi bu odada oturmayı seviyorum. Bu koltukta, hem de, bu resmin karşısında. Eskiden bilmezdim bu resmin böyle güzel idiğini. Bu mor lekeler beni dinlendiriyor sanki. Akçaburgaz yalnızlığıma benziyor. Gene vazolar yataklarına göre. Belki de benim varlığımdır, benim varlığımdan önlerine duran engeldir onların istediklerini bileyip, önüne durulmaz, doyulmaz eden.

Şimdi konukları var içeride. Onun için, benim için neler söyleyecekler kimbilir. Uzaklarında çok kalmasa.

Yangın Toplantısı

Faliha –Aşkın o yalnızlığı ellerinde ağzında nasıl belli
Nasıl o giysileri hüzünlü
Balkonlara sığdıramıyor her gün görüyorum.
İşte evindeyiz eşyalarına bile sinmiş
Rüksan –Yalnız kalabilmek gitgide güçleşiyor
Eğer aşk bu ise imrenirim doğrusu
Ben örneğin ben
Deli örümcekler gibi yalnızlığa vurgun
Yeni geceler kuruyorum
Pencereleri nasıl kapıyorum görseniz
Suları sürüyorum ekinleri düşünüyorum
Horasanla örülmüş surlarca heryerlerim sımsıkı
Ama bir yerden yine sızıyorlar
Bir şehir bir elbise çarşısı bir öbek çiçek bir başkasının isteği
Yine sızıyorlar
Çaresiz kuşanıyorum başkalarını
Faliha –Ama onun yalnızlığı başka ürkütücü
Midyeler gibi kapanıyor mutluluğa ister istemez...
Neclâ –Bana kalırsa bunun tek bir adı var
Evinde olduğumdan söylemeye dilim varmıyor
Utanıyorum
Faliha –...Bu iki başlı aykırılık töreye tabiata
Bu gizlemek, bu gizlenen ilinti
Bir gün ağulayacak onu korkarım
Hem kimselere anlatamayınca mutluluğu
Eksik kalmıyor mu döküp saçamayınca
Pazarlara çıkaramayınca
Gözlerimde ağzımda götüremeyince dükkânlara
Yalnızlık mı demeli bilmem sürgün mü demeli yoksa
O elleri ayıklayınca yatağından
O duvarlara dönünce surlar gibi surlar gibi

O rahatlığı bulanınca akmaz suların
Sizden yana değilim Rüksan öyle sanıyorum
Rüksan –Ötesini umursamıyorum
O şavkıma o güneşler balkıması
O dilim dilim gemi ateşleri bir vursun yaşamama
Şehirleri bir bir bırakır gider gibi
Üzülmeden az hüzünlü bırakır gider gibi
Bir yeni dağlara ormanlara hayvanlara gider gibi
Kumlar gibi canlılar gibi öyle gibi
Bir bunu düşünüyorum işte bir bunu
Bir doyurgan yalnızlık geliyor aklıma yerimde duramıyorum
Dağbaşı yalnızlığı değil su kenarı yalnızlığı değil bir şehir yalnızlığı, boşluğu, ancak istekle takılan gerdanlıklar gibi boyunda göğüste pırıl pırıl, bizi yiyen geliş gidişlere sokak gecelerine kötü aşklara karşı kuşanılmış bir yalnızlık, yeniden doğurganlığımızı hazırlayan hatırlatan kırgın belki ama gitgide bizi hem kendimize hem insanlara iteleyen bir yalnızlık
Gerisi tembellik diyorum belki
Belki yılgınlık kabullenmişlik daha iyisini bilememeklik bir parça
Bir bilsem aşktandır bu durulma bu yalnızlık ondaki
Bir bilebilsem kimdir nerdedir
Ölü müdür diri midir bir bilsem
Gider bulurum benim yalnızlığımı
Faliha –Tıpkı düşünemiyorum elimden gelmiyor
Ama size hak verebilmek sevindiriyor beni
Bir şeylerin usul usul avuttuğunu duyuyorum
Bir yel esiyor sanki ince bir akşamüstü yeli
İçli kır resimleri geliyor aklıma
Neclâ –Aman bırakın Tanrı aşkına, hiçbirinizi anlamıyorum, ortada düpedüz bir aldatma var işte o kadar. Ben asıl kocasını düşünüyorum. İyi dayanıyor doğrusu, talihli kadın yani. Ama dedikodunun önünü almak mümkün değil elbet. Herkes neler

söylüyor, ben de ayıplıyorum doğrusu. Aman çok hoş şey kardeş. Hem nerdeyse gelir şimdi kapatalım.

. . . . . .

Adile –Şu denizin uğultusu olmasa
Unuttuğum pek çok şey olacak
Bu saçlarıma üzülüyorum
Bazı günler oluyor yetmiyor yaşamama...
Soğuk bir şey içmez misiniz
Şermin –Ama bugünlerde çok iyi görünüyorsunuz
Adileciğim, üstelik pek mutlu bir haliniz var.
Adile –Öyleyse sevindim. Ama mutlu olmamak için hiçbir gerek yok dünyada, siz de olabilirsiniz, biraz cesaret biraz da mutluluğu istemek yeter galiba, evet bu kadarı yeter, sevmekle elbet... "İçeri girer girmez sezdim benden konuşulduğunu, anlıyorum niyetlerini, beni tedirgin etmek istiyorlar, kınamak istiyorlar kendi güçsüzlüklerinde bulamadıklarının yankısı var bende. Ama bu kalabalık iyi bir fırsat, söyliyeceğim, söylemeliyim daha mutlu olmak için, bütün tadını duymalıyım söylemenin açığa vurmanın herkese herkese..."
Bunlar en güzel sözlerim olacak benim iyi dinleyin
Bir bunlar bir de sevdiğimi söylemek
Sevdiğimi söylemek kayalar gibi
Nuh'un gemisine çıkar gibi sevdiğimi söylemek
Tanrıların önünde onların yaradılışındaki isteğe uygun bir deniz boşaltır gibi, uçuca eklediğiniz sönük bıkkın gizli kapaklı geceleri karanlık lâmbalardan kurtarmak, öbür evleri öbür suları öbür her şeyleri: ıslak omuzları ıslanmış saçları deniz güneşlerinde kuruturcasına yanarak soluyarak ama gene tadla yaradılışın o güzel gereğine uymak
Bir zamanlar bir tükenmez bayırda
Gitgide ölüyordu o küçük canlı çekirdek
Gitgide eriyordu tuz
Rüzgârlar nemli hava saldırgan

Ellerle bulunuyordu yüreklerle aranan
Ben o bayırdan döndüm geldim
Bu dünyada yediğimiz ekmekler içtiğimiz sular
Dizlerimizdeki bu güç derimizdeki tad
Karşı koymak içindir kaçmak için değil
Alçacık durgun düzlüğümden el sallıyorum
Beni kınadığınız tepelere
İyi baksanız bir gül olacak avuntum gözlerinizde
İyi baksanız bir şaşmaz tüfek
İyi baksanız yolunu bilen bir coşkun beygir
Bunlar kandırmıyorsa yatın tavana bakın
Uzun uzun bir şeyler hatırlayacaksınız
Siz Şerminciğim, o sarı delikanlıyı sevemediniz bir türlü ama iyi de gizlediniz. Beni kınarken şimdi neler geçiyor aklınızdan acaba. Bu işin sevmeyince sevemeyince ayıp olduğunu günah olduğunu nasıl acı acı duyuyorsunuz anlıyorum
Siz Neclâ Hanım, sizi günün birinde birden bırakıp giden belki de bıktığı için giden o güzel tatar oğlanı yüzünden kinlisiniz sevmeye, kocanız ne yapıyordu o zaman. Kimselere duyurmadım sanıyorsanız öyle sanmayın artık.
Suzan Hanım. Mehlika Hanım bütün yanılmış kadınlar
Sizler sizler sizler hepiniz
Çok rahatım artık
Deniz akşamları gibi rahatım
Kötü rüzgârlara karşı koruyorum teknemi
Yaşlı teknemi ama iyi sevgili teknemi
Birinden aldığım bitkisel huzuru insanca öbürüne taşıyorum
Onda bulduğumu bilseniz
Yalnız ona söylerim o kadar güzel
Ben böyle öğrendim bitkilerden
Alakanat şen balıklardan böyle
Artık töreler değil örneğim
Örneğim uçmak
Kendi kurduğum her şey beni mutlu ediyor

Umurumda değil başka hiçbir şey hiçbir şey
Bu gece de işte istekle onu bekliyorum

Ara Parça

Sevmek ve söylemek
Ardından iyilik gelir ister istemez
Bir orman buduyoruz uyanın farkına varın
Bir kasırgaya karşı duruyoruz
Bitkice değil şüphesiz ama tam insanca
Korkmayın dalgalardan yılmayın
Çekin kürekleri

Kandan Uzakta

Bu duyduğum onun sesiydi. Coşkun söylüyordu. Bir kırgınlık yok değil içimde. Buluyorum nedenini. En çok sevilen olmamak. O adam da bu yüzden satın almıştı tabancayı. Önce deniz kenarında düşündü. Uzun uzun düşündü. Bizim Akçaburgaz dolaylarından Yayabölüklü. Dört çocuklu aşlıkçı. Kuru yiyecek alıp satardı anası babası yoktu otuzbeşlerinde.

Bir gece sokağa çıktığında her yeri karanlık gördü. Çünkü dünyası öyleydi artık. Bir at arabasının ardına takıldı. Hep kendisi anlatıyordu bunları. Arabadan bir kol sarkıyormuş. Arabacı yokmuş. Yorgun atlarla birlik yürümüş. Denize çıkmışlar. Çünkü deniz yakındı. Çünkü başıboş atlarla arabalar başıboş her şey sonunda denize çıkar. Kol cansız sarkıyordu. Avuçlar bir şeyden boşalmış gibi güçsüz tenha. Atlar denize başladılar. Önce toynakları bilekleri dizleri.

Aklına birden dört çocukluluğu geliyordu. Gizli bir umut gibi. Buz kayalarda baston sapı gibi. Birden bir avuntu denizi kuşatıveriyordu bunalmış yüreğini. Kendisinin kıyıldığı geceler kıyıldığı yataklar gelince ama o boşalmış avucu görüveriyordu hep.

Atlar ağır ağır suya karıştılar. Cansız kolun avucun birden devindiğini parmakların kasılıp gevşediğini gördüğünü sandı. Atlar durdular. Denizi göğüslemişlerdi artık. Islak koşumlarının madenleri parlıyordu. Çünkü ıslanmış madenler daha çok parlardı.

Denizde kan vardı. Yayabölüklü Emin aşlıkçı Emin böyle diyordu. Tabancayı satın almıştı. Bir türlü koptuğu yere bağlıyamıyordu kendini. Başka hiçbir yere de. Atlara birkaç taş atmış. Hooo diye bağırmış. Yürümüşler. Arabanın ardından boş bir sulama tenekesile karışık sulardan başka bir şey kalmamış. Denizde kan varmış. Ölü boş avucun sularda yittiğini görmek içini açmış birden kararlı oluvermiş.

Bir türlü bağlıyamıyordu demin kendini. Şimdi de bağlıyamıyordu ama bağlamak isteğini duymuyordu artık. Küçüklüğünde haydutlar biliyordu. Ormanlarda ateş yakarlardı, öldürdükleri kadınlarla avunurlardı. Ya kendileri ya başka hiç kimse. Nasıl olacağını bilmiyordu. Avunmada karar kıldı. Silâhını istekle doldurdu. Karısına gider gibi. Pencereden baktı. O oradaydı kadını oradaydı yatakları oradaydı.

Sonra yatakta kan gördü.

Ama niye anıyorum şimdi bunları. Şimdi bunların ne gereği var. Ben Yayabölüklü müyüm. Kan beni avutur mu sanki. Ne avutur ki beni. Kendimden başka.

Bir denizi boşaltır gibi diyordu. Böyle diyordu. Bu gece de onu bekliyorum diyordu. İstekle. Şimdi evdedirler. Benim deniz kenarında olduğumu biliyorlar. Perdeleri örtmeye hazırlanırlar.

Suya Varmak

Adile –Mutluluğumu ancak en yerinde en anlamı tam en güzel sözler anlatır

Geldin sana göreyim al beni

Al götür o terlerin o sıcakların dünyasına

Büyük bitkileri hatırlıyalım
Erhan –Sensiz olamazdım zaten, biliyorsun
Adile –Bunu öğrenmek büsbütün itiyor beni sana
Ne mutlu bana, ne güzel bensiz olamadığın
Erhan –O zaman sen yoktun
Bütün kadınlar vardı o zaman
Bir, kadınların yanında iyi oluyordum
Başka hiçbir yerde değil
Başka hiçbir şey sızamazdı padişah karanlığıma
Şimdi bir senin yanında iyi oluyorum
Başka hiçbir yerde değil
Bu korkutuyor beni
Hem mutlu ediyor
İstiyorsan –İste, istemeni istiyorum– işte gücüm
İşte babamdan kalan istek
İste iste
Adile –İstiyorum başka türlüsü mümkün değil zaten
Denizi işte perdeyle kapıyorum
Sızamasın dünyamıza
Bu uzak loşluk içinde sabırsızlandığını görüyorum.
Saçlarımı çözüyorum bak
Şimdi
. . . . . .
Hep en iyi bugün diyorum
Hep öyle diyorum hep
Hep öyle
Yıldız çekirdekleri ekinler
Uzak boylamları sarsan rüzgâr uzakta
Uzakta uzakta
Mermer sarayları dolduran katı ışık
Bir atın dolu dizgin sağrısı
Şu köprüleri eski deniz tuzu
Boynumdan birden ağzınla yayılıp yaşamamı tazeleyen bu ateş,
senin padişah karanlığına sızıyorum bu ateşle ne iyi, hemen

etli yapraklarile medar bitkilerinin büyük terlemesi geliyor aklıma, ateş ateş bir balık ellerimden usulca, serin kayıyor dip sularına, ıslanıyorum ıslanıyorum, eskiden kendini unutturan bir duygu yavaş yavaş sarmaşıklar gibi dolanıyor sarıyor her yerimi, tanıyorum seviniyorum, rahatsız oluyorum, ıslanıyorum ıslanıyorum ama ne güzel ne rahat ne büyük ıslanıyorum kadınca ıslanıyorum göğe doğru bir koşuda

Bana sonra o uzak resimleri anlat
Göl kıyılarında
Kavruk bozkırlara yağmur yağmasını
Seni birden sıcaklığından ayırmak
Sıcaklığında tanımak birden seni
Balkonlu geceler olur değil mi
Islıklar olur değil mi
Senin yokluğun olmaz değil mi
Seni bulduğum Tanrıdandır ona şükür
Hep en iyi bugündü diyorum
Hep öyle diyorum hep
Hep öyle
Hep

Işıklar yanmaz oda aydınlanmaz. Zaten gereği yoktur artık, ışığın bundan böyle söyleyecek bir sözü olmaz onlar üstüne. Benim deniz kıyısında olduğumun güveninde doygun bitkisel bir erinçle o sarı çamur çömleğe karşı yanyana uzanır...

Ara Parça

Kalkın davranın doğrulun
Bu boş oda birazdan dolacak
İnsanca yaşaması insanın
En güzel kalıtı atadan oğulun
İstekli ellerin avuçların

Verilen sıcaklığı araması
İlk canlıdan süregelen bu gerdek
Biz uygun gördük siz de kınamayın
Kolların bacakların istekle sarması
Vakit yok birazdan hepinize
O önüne durulmaz gece olacak
Sevmek bir bütün nereden baksan
Ne ayıp ne günah ne uygunsuz
Kolların da ağzın da yüreğe katılması
Tersi yarım tersi yalan tersi yapma
O umulmaz buğuyu yaratıyor
Sevginin soydan soya sürmesini
Bir küçük tohumda iletilen aşk
Saçların birbirine karışması
Biz o susturulan ağzı kişilerin
Gizliden güvendiğiniz düzensizlik
Nasıl belli bize hak verdiğiniz
Ne güzel eğik alınlarınızın
İnandığınız kuşkularla buruşması
Kalkın davranın doğrulun
Vakit yok birazdan her yerde
O önünde durulmaz gece olacak

Sular Karardığında Yekta'nın Mezmurudur.

Benim bir suyum vardı akıyordu
Bir toprağı yeşertip akıyordu
Bir yerlerde birikmeden akıyordu
Öyle sakin öyle ince öyle güvende ama akıyordu
Ben çevirmedim gene akıp duruyor
– O anlatılamaz çömleği bir dere çamurundan karıp yapmışlar kıyılarındaki evliyakeçesi otlarının kokusu sinmiş sanki uzağa götürüyor insanı götürüyor bir çorak sarılığın düzüne yazısına bırakıyor değinmeleri insanları hele daha çok sevişmeleri özletecek bir yazıya, büyü sanki
Sevdiğimden değil sevindiğimden

Uzun geceleri durup bölüyorum
Uyanık sesleri geliyor utanmıyorum
Herkeslerin kaçıştığı bu yağmur
Beni arı duru yıkıyor ıslanıyorum
Hep bir hikâyeye girmek insan yönümüz mü
Islanıyorum
Bu yanım ıslanıyor daha çok
Akçaburgaz bir küçük kentti
Küçük evleri olan bir kentti
Yalnızdım inceydim kendi kendimeydim
Kalktım bu büyük kente geldim
– Şimdi kimi acıyor kimi kınıyor beni hangileri haklı
hangileri iyi ama iyiyi haklıyı aramak her zaman gerekli mi,
ya benim yaşamam
Kalktım bu büyük kente geldim
Tozlarla böceklerle kalktım geldim
Yalınız sedef kabuklarla geldim
Bu kenttir toprak çanaklardan ayrıldım
Büyük yapraklardan sular beni sevindirsin
Gemilerin limandan çıkışları beni sevindirsin
Karanlığa uğramayan ezgiler beni sevindirsin
Yalnızlığım sığmadı kente
Çünkü dağlara alışıktı bana alışıktı
Birden evlere sokaklara çarptı
Büzüldü çirkinleşti kıvrıldı
Çünkü kentlerin yalnızlığı korkaktır
Akçaburgazda mutluydum onunla
Hoşnuttum ondan
Sığlarda balık yavruları gibi kuşkusuz
Bir oraya bir buraya bir ormana
Bunaldıkça bozgunsuz avuntularım vardı
Eski haydutları bilirdim
Bir zamanlar Akçaburgaz dolaylarını denize doğru
kasıp kavururlardı

Yalnızlıklarını orman ateşlerinde yakarlardı
Korkularla yakarlardı
Kara sağrılı atları dağlara göreydi
Şehir uzaktan sevdikleriydi
Bıyıklarından sevinirlerdi
Ne efsanelere girip çıkmışlardı kan içinde
Kayalara gizlenip düzene karşı koyarlardı
Bir korkunç sevmeleri vardı en çok onu bilirdim
Sonu mutlak bir ölüme varırdı
Bir dağ ölümüne sanki
Sonra o bencil aşk o ölüm yıllarca tüter dururdu çatılarda
Sularda buğulanırdı düğünlere karışırdı
Ona özenen aşklar türerdi küçük odalarda
Ama bunları neye anıyorum ben Yaylabölüklü müyüm
Sonra ben kalktım bu büyük kente geldim
Çünkü kişi büyük kentlere de gelmeli
Kendi güzel yalnızlığı için gelmeli
Kalktım bu büyük kente geldim
Akçaburgaz yalnızlığımı da getirdim
Doğündü kısırlaştı garipledi
Anladım yalnız avutamazdım onu
– O deniz mavisinden neden kaçıyorlar sanki oysa onun avutması büyütmesi ince yaşamaya durgun isteklere karışması
Adileyi buldum sevdim
Yalnızlığım onun şehrine ısındı
Yapılar önüme durmuyordu artık
Sokaklar aldatamıyordu
Belki ısınmadım ama katlanıyordum
En çok geceleri sevmemden anlıyordum bunu
Sonra Adile uzaklaşmadı
Erhanı buldu ama uzaklaşmadı
Ama ikiye bölündü
Benden aldığı güveni onda harcıyordu belki, ondan aldığı serin huzurla bana dönüyordu gene, benden ona ondan bana

ilettikleri yahut ilettiğini sandıkları onu mutlu ediyordu denizin gereği yoktu sevişmesinde ben vardım çünkü, ilençsiz, yakınmasız hatta kinsiz, genç Erhanı kıvandıran çeken eti vardı, onun kendisinde mutlu olduğunu görmek bilmek bir çeşit aşk gibi sarıyordu onu –oysa bana da gerekliydi– o bilgi böylece sardıkça onu, kendi etinin tadı, geçmeye yüz tutmuşluğu yalım yalım gecelerine giriyordu onu arıyordu hep böylece

Benim bir suyum vardı akıyordu
Bir toprağı yeşertip akıyordu
Bir yerlerde birikmeden akıyordu
Öyle sakin öyle ince öyle güvende akıyordu
Yine akıyor ama yanıldım
Yine akıyor ama otlar cılız
Güneşler soluk günlerde aksak gibi
Bir avuntu buldum avunuyorum
Katlandıkça arınıyorum
Katlanmanın tadında acısında arınıyorum
Bir yerlerim temize çıkıyor sanki öyle güzel
Kara kara geceler abandıkça üstüme
Arapkanlı duygular abandıkça
Öksüzoğlan balıkları gibi kuytulara kaçıyorum
Akçaburgaz yalnızlığıma sarınıyorum

AKÇABURGAZLI YEKTA'NIN YALNIZLIĞINA KARA TAŞTAN TAPINAK KURDUĞUNDA SÖYLEDİĞİ MEZMURDUR

Karşımızda binler mumluk bir lâmba yanıyor
N'apalım akşamdır. Uydurulmuş yıldızların çöreklendiği
Elini elime alıp Davutla muzika dinlediğimiz
Benim kenarından bir ucunu kaldırıp baktığım – sonra
ürküp birden indirdiğim
Biz küçük adamlarız. Davutla ben. Şiirler okuruz.
Âşık olmuşluğumuz vardır. Sapıtmışlara
peygamber olduğumuz
Yoklukların sonuna vardığımız kapkara masmavi gözlerle
Bilmişliğimiz yoktur. Bağışlayıp inandılar. Hamd ederiz.
Gelip dikilen bu ucuz akşamla yeni bir hüzne başlıyoruz.

Ama Davut yok. Yalan söyledim. Davut ölmüş.
Kaldırıp gömmüşler mi? Bilemiyorum.
Yakıp savurmuşlar mı? Bilemiyorum.
O kalabalıkların toptan günahkâr olduğu yahut bağışlandığı
Akımsı kalın kumaşların kanlanıp kumlara belendiği
O kıvırcık sakallar ve kargılar döneminde
O bakırlar döneminde
O hep birden sayılmanın erinci döneminde
Parçalayıp dağıtmışlar mı? Bilemiyorum.
Davut yok. Yalan söyledim. Onun sürekli ölmesi var yanımda.
Elimi elime alıp muzika dinliyorum
Yeni bir hüzne başlıyorum.
Bu gidişe ben, tekbaşıma ayak uyduramadım
Pencerelerde bir elleri öbür kulaklarında kıvıl kıvıl böcek
kurtları yavruları
Karanlık bir yelkenden hızla boşalan kıllı tükenmez rüzgâr
Şehirler. Yolları boyunca dükkânlar açtık, mostralar düzdük
Bilimleri sürdük getirdik çılgın ateş yalnızlığımızdan

O bizi dövüp sövemiyen acemi, haydi yufka
yürekli Tanrılar katına
Kaldım. Durmadan Davutu büyütüp öldürdüm.
Başka üç kişi daha öldürdüm.
Sonunda durdum sana başladım.
Sana başladım. Akşam mıydı?
Gelip gelip gidiyordu havuzların balıklı boşluğu
Heykellerin ayıpsız çıplaklığı
Davutsuzduk. Umutsuzduk. Umutsuz kalmak iyiydi.
İyiydi, dinlendiriyordu. Dönendiriyordu.
Kara kara kuyulara kapandık. Korktuk. Çıkmadık.

Bu benim gerçeğim. Durmayıp şarkı söylemek.
Durmayıp yalnız kalıyorum. Ufacık, yeşilli adalarda.
Yalnız kalmaya savaşıyorum. Kadınlarla. Erkeklerle. Çocuklarla.
Tarihlerle, Bilimlerle, Kalabalıkla savaşıyorum.
Büyük tapınaklar kuruyorum. Kara taştan. Kalın arabalar
koşuyorum
Kendim girip tek başıma tapınıyorum. Yaralarımı sarıyorum.
Birden bir yerden o ışık. Bir yerden o ses.
Artık sana attığım temeller tutmuyor.
Çünki sen hiç yoksun. Hiç olmadın.

ATLI KARINCA

–Tel cambazı istiyordu ki dünya istediği gibi olsun. Bile bile aldanmaya vardırıyordu işi. Ama olmuyordu kendisi vardı.–

Önceleri terliydi avuçlarımdan kayıyordu
Sonra sonra hem alıştım hem sevdim
Dedim ki ne iyi bu kadındır gecenin yarısında
Etleri var beyaz gergin sıcaklığı var öp öp ısın
Karanlık sokakları kötü lokantaları ısınmış rakıları düşündüm
göğsümden iki düğme çözdüm
Gittim bir ormanı dört ucundan tutuşturdum geldim
Burada bana göre bir şeyler vardı
Oturdum

Bu ellerimi nereye koysam yakışmıyor
Dedim ki en iyisi kucağında dursun
Şu kıravatımı çiviye as gel
Sigaramı yak birlikte at arabalarını düşünelim
Sarı pirinçten pırıltılı koşumlarını düşünelim
Bir zamanlar bilerek unuttuğum "Küçük Deniz Sokağını"
Denizi odun depolarını demli çayları
Ben iyiyim bunlar da iyi şeyler sen nasılsın
Kolların çıplak değildi ama hiç de zararı yoktu
Bir gülünce tanıyordum sen değildin ne yapsam
elimden gelmiyordu
Tanıyordum elimden gelmiyordu
Yoksa ne güzel aldanacaktım
Yabancılığın daha alımlıydı belki
Ama seni bir ormanda yakalasaydım
İlk günlerin ilk çiçeklerin tadında
Kandırdılar 23 lira 10 kuruşumu aldılar iki kadehe
90 kuruşu da ben tutup garsona verdim

Sonunda şehre vardım gökyüzüne fişekler atıyorlardı
Bir kalabalık vardı sarıydı utanmazdı geçkindi
Böylesi daha yakışıyor bildiklerime
Gün doğsun bir arınayım istiyorum
Güneş tozlu caddeler kaygılarım beni bir arıtsın istiyorum
İşte tam böyle istiyorum

YEŞİL BADANADA KURTULMAK

Bozgun

Sanki döşenmiş odalarda akşam güneşleri
Öyle soğuk öyle kış günü,
Yalancı inciden gerdanlıkları öyle kırık
Öyle sulardan çayırlardan uzak öyle darmadağın
Öyle namussuz öyle anasının gözü,
Öyle bellediğim öyle kovduğum kırıp dökemediğim
Vaktimin ortasına giren bu karanlık resim
Dağda bozulup kalmış köhne otobüslere benzeyen
Öyle tutkusuz öyle isteksiz öyle zifir şaşılır.

Duramıyorum hemen sokağa çıkıyorum
Ağaçlara kuşlara kâğıt helvacılara çıkıyorum,
Çakıltaşları renkli cam kırıkları kilit parçaları,
Kuzuların sevip sevip yediği otlardan topluyorum
Kuzulara vereceğimden değil, yok değil,
Böyle çocukların sevdiği işler yapmak pek hoşuma gidiyor
Ya da evde kalıp kocaman kalçalı kadın resimleri yapıyorum
O da hoşuma gidiyor.

Terliksiz Kadınlar Korosu

Bizim çıplak topuklarımız mozayıkların üstünde ya
Durmuyoruz günaşırı duvarlarımızı yeşille maviyle
badana ediyoruz.
Durmuyoruz dünyayı yeniliyoruz,
Bir koltuğu oradan alıp öteye yerleştiriyoruz.
Pencerenin yerini değiştiriyoruz
Halıları temizliyoruz, yemekler pişiriyoruz
Soğuk sularla yıkıyoruz ayaklarımızı kollarımızı boynumuzu
İşimiz bitiyor, oturup sevilmeyi bekliyoruz
Onlar o zaman geliyor.

Kurtulmaya Hazırlık

Gittim kitapçılarda gazeteleri, dergileri karıştırdım
Kırmızı beyaz yollu tentelerin altına serilmiş
Bir dergide bir şiir okudum sevdim, – İnsan Öpmeli, Sevmeli,
sonra bol sularla yıkanmalı diyordu.
Nasıl.
Güzel, güzel resimler vardı.
Baktım ışıdım.
Degas'nın bir kadını, belli öpülmüş sevilmiş kandırılmış,
Ama, sonra da yıkanmış Bursa havluları ile kurulanıyordu.
Öyle bir sevdim, içim bile gıcıklanmadı.
Bir kalabalık bir kalabalık deniz gibi.
Durdum evlerin katlarını saydım.
Beş – altı – yedi.
Her katta bir kadın bir erkek aklıma geldi.
Ama öyle dümdüz değil. Bildiğimiz gibi değil öyle.
Başka türlü geldi.
Sosis kokuları, bira kokuları, kavun kokuları geldi.
Kavun kokuları geldi, tütün, lâvanta kokuları geldi.
Ah derim ne derseniz deyin ben işimi bilirim.
Artık birçok şeylere hazırım. Ölümden ötede.
Bir başka sefer gidip sinemaların girişlerine duracağım, önce tabanca bıçak dövüşen sonra sevişen kadın erkek resimlerine bakacağım.
Uzun uzun.
Sonra dalacağım kalabalığa.
Ya hep bildiğimiz o yere gideceğim.
Günüme göre
Ya da yolüstü bir kahveye oturup orta şekerli bir kahve içeceğim
Ne derseniz deyin ardımdan.

Yeşil Badanada Kurtulmak

Kapıyı açtım mutsuz değilim geldim
Yorgun olmalıydım dövüşmüş olmalıydım
Öyle değilim ama bırak öyle belliyeyim
Önce oranı gördüm önce orandan öpeceğim
Önce orandan başka yerden değil.
Yolda beygirler için balya balya ot taşıyan kamyonlar gördüm.
Bak sana renkli renkli camlar getirdim
Bak sana akşam gazeteleri getirdim
Yedi katlı evlerin balkonların şenliğini getirdim
O haylaz kalabalığın varagele yaşamasını
Al sana ışıkların yakıldığı vakti getirdim.

Terliksiz Kadınlar Korosu

Yaşamanın bu türlüsünü en güzel belledik,
Çıplak topuklarımız üşümüş ya aldırmayın
Bir ayna verin saçlarımıza bakalım,
Çocuklarımızı kurdelelerle süsleyelim,
Pembe yanaklarını kokulu sabunlarla oğalım,
Oramı öp oramı biraz daha sevmeliyim artık
Gel birlikte aradığımız şeyleri bulalım.

ÖLÜMLÜ YAŞAMAYA HERGÜNKÜ ÇAĞRI

Halbuki birçok şey söylenebilirdi. Yadsınırdı örneğin. Ben vurmadım denirdi. Yalvarırdı, kaçardı hiç değilse insan. Türkü bile çağırabilirdi. Herif sokağın ortasında yatıyordu. Kan içinde yatıyordu. Tıpkı ölmüş gibi. Belki de ölmüştü. Öldüyse eğer, sinemalara gidemiyecekti. Sıkıldı mı oturup ağlayamıyacaktı. Saçları kandan yapış yapıştı. Hem geceydi hem karanlıktı. Bir direkte bir lâmba yanıyordu. Bildiğimiz lâmbalardan. Bir de bulut. Halbuki birçok şey söylenebilirdi. Polis dirseğimi sıktı. Ama hiç acımadı. Artık rahattım. Ayaklarım yerdeydi. Elle tutulurdu yaşadığım. Bir korkuyordum, bir korkuyordum. Titremek geliyordu içimden. Üstelik korkmaktan hoşlanıyordum. Birşeyler özlüyordum korktuğum zaman. Muz gibi, tüylü tüylü şeftali gibi, sıcacık kadın gibi. Ama değildi, bunlar değildi. Neydi bilmiyorum? En iyisi bir duvara yaslanıp sigara içmekti. Polis dirseğimi sıktı. Birçok şey söylenebilirdi. Denebilirdi ki, herifin parası vardı benim yoktu, karıma sulanıyordu namussuz, anama avradıma sövdü durup dururken, senin geçmişini... dedi. Ama ben tuttum ne dedim oysa.

İnce Zincir

Herif düpedüz beni aldattı
Yalnız beni mi ya hepimizi
Ense traşı uzamıştı inandım
Günlerden cumartesiydi iyi buldum
Bir ben yoktum başka herşey vardı
Dedim ki kendini hatırlar arada bir
Bir selâm versem bütün ışıkları yanar gözbebeklerinin
Kopmuş gemilerimi birer birer rıhtıma bağlar
Merhaba dedim yüzüme baktı
Çektim herifi vurdum.

Halbuki sarhoş olsaydım vurmazdım
Adamakıllı ağlasaydım yahut

Mavi tulumbalar gibi
Bir ışık boydan boya yolu donattı
Ortada ben yoktum şaşırdım
Paltosu eskiydi sevindim
Merhaba dedim yüzüme baktı
Cebinde gazeteleri vardı
Çektim herifi bir daha vurdum

Adamın kanı aktı şaşırdım
Dünya öyle güzel ki
Sevişmek var ölmek var
İç çekmeleri var şaraplarla
Bir kadının oh demesi var içinden
Koptuğu yerden başlamak
Yaşamak için herşey
Merhaba dedim yüzüme baktı
Çektim herifi vurdum

Aslında bir ben vardım sokakta bir de polis. Beni yeni olmuştum. Önce yoktum elbet. Bir de sokak lâmbası ile o bulut. Bir de vurduğum o adam vardı. Tamam bir de ağustos gecesi. Elbette geceydi ne sandınız. Gündüz adam vurmak için sebep yok zaten. Polis benim savunmamı yeter buldu belki. Ama ille tanık gerekiyordu. Öyle dedi polis. Tanık olmadan olmaz dedi. Doğruydu ya. Tanık olmadan olmaz, tanık olmadan kimse ne yaşar ne ölebilir, ne sarhoş olabilir, ne âşık olabilir, ne yankesici olabilir. Bakındım. Sokak lâmbasını gördüm, gösterdim, bulutu gördüm gösterdim. Hem başka kimseciklere inanamazdım. Zaten kimse de yoktu. O sokak lâmbasının dedikleri bir bir hatırımda. Işığı da. Gidip birgün hatırını soracağım.

Işığın Boğulduğu

Bu adamın (benim yani) aklında dumanı tüten çorbalar vardı
Üç beş kişi hatırlıyordu biri kendisi
Kendi elini üç defa öptü başına götürdü

Saçlarını düzeltti kıravatının düğümünü çekti
Sislerin kötümser kokusunu ben bile duyuyordum
Sokaklar meydanlar tüm boş tüm zehir kalabalıkta
Gümüş bukağılar vurulmuş bir beygir ikide bir uykusunu
bölüyor
Bir bağırsa sesi bütün sokaklara yeter biliyorum
Beni bu işe katmayın
Ben durur şuracıkta geleni geçeni aydınlatırım
Gece böceklerini büyütür gönenirim
Bu işi sevgiyle öptüm başıma kodum

Bunları bırak dedi, polis. İşin içyüzünü anlat biliyorsan. Sokak lâmbası tıkandı baktım. Dokunsalar ağlayacaktı. Benim dedi, tıpkı böyle dedi, kendimden konuşturulmayan yerlerde sözüm yok. Bütün diyeceğim bu kadar. Ama yok yok bir türküm daha var onu da söylemek istiyorum. Sen bırakmasan da söyliyeceğim zaten.

Rahat Ayrıklar İçin Giriş

Sosisli sandviçlerin en seçmesi sizin için
Hardallar ve denizaşırı bitkileri
Gönlünüze göre aygın baygın ezgiler
İnanmışlığınız, sevinmişliğiniz, uygunluğunuz
Bir adamın bakışı size
Bir kadının kalçalarını oynatması size
Gök mavi oldumuydu sizin içindir
Aşkolsun size
Sizden utanıyorum özür dilerim
Gelecek günlere başsağlığı dilerim

Artık bütün iş buluttaydı anlıyorsunuz. Üstelik onların söyledikleri beni hiç ilgilendirmiyordu. Ama doğrusu bulutun neler söyleyeceğini merak ediyordum. Bir bildiği var gibiydi. Polis ona baktı söyledi sonunda.

Ölümlü Yaşamaya Övgü

Herkesin aşkının bir parça azımsandığı yerde
Ben üç kişi biliyorum
Ben bir ekmekle tuz biliyorum
Bir de aşk biliyorum (Dedi)

Benim işim gece gündüz gökyüzünde durmaktır
Meryem oğlu İsa'nın ballandıra ballandıra anlattığı yerdeyim
Köhne ama güneşli sokaklara bayılıyorum
Şarkıların adam öldürmek için yettiği kenar sokaklara
Meymenet sokağı böyle bir sokaktır
29 Ekim bayramında gider üstünde dolanırım
14 Temmuz gecesi ne yapar yapar Van Gogh'un cümbüşüne
giderim
Yıldızlı yüzler hava fişekleri dereler gibi akıp giden sevgi
Ezberlediğim esenlikleri sonra bir bir anarım
Ezberlediğim dudakları sonra bir bir anarım
Bu bir adamın türküsüdür
Bu adamın türküsü nedir bilmiyorum
Bu adam da türküsünü bilmiyor
Unutmamış sanırım yeniden hep yeniden yaratacak
İşte siz de buradasınız ben de buradayım
Gökyüzünde parça parça bir yağmur varsa
İstekli parmaklarında uysal bir mermer varsa
Elleriyle birlikte bir kadının yanında yatıyorsa
Kan varsa ortada çizgiler kırılıyorsa
Her nerede salkım saçak bir ateş yanıyorsa
Her nerede vakit sabaha karşıysa
Bu adam orada var

Polis "Eh evet evet dedi. Anladığım bana yetecek sanırım. Şarkılara tellim güvendim zaten. İnsanlar bir orda doğrusunu söylerler. Sevildiklerini kovulduklarını küçüklüklerini, büyüklüklerini, ne getirdilerse dünyaya şarkılariyle getirdiler." Sokak lâmbası hain-

ce güzel bir gölgesini çiziyordu polisin. Işığın sarışınlığında kapkara bir gölge. Toprakta. Bundan aydınlık gece olamazdı sanıyorum. Dedim ki, daha bir diyeceğim var dedim. Söyle dedi. Söyledim.

Oturdum her kopuğu düğümledim

Çoktandır herşeyim uzakta
Vakitli vakitsiz aynalara bakıyorum
Dönüyorum bir daha bakıyorum
Bir kadın gelse ayaklarıma kapansa ölse
Daha önce yitirdiğim bir vakit aklıma geliyor
Dönüyorum bir daha bakıyorum
Örneğin defneler parkta yahut lâz kirazları
Güneş vurmuş çıplak sokaklar kat kat evler
Duvarlara oyulmuş kadersiz heykellerin patlak gözleri
Su kurbağaları gelip geçen bir çizgi gözlerimden ince
Bana birşeyler hatırlatmaya uğraşıyorlar
Ama hatırlar mıyım benim aklım var
Öyle birşey yok elbet hatırlamam
Lâz kirazının da kırmızı balıkların da çabası boşuna
Ne varsa şurada var diyorum
Dönüyorum oraya bir daha bakıyorum
Sanıyorum ben yanında değilken dalgınken yahut
Yahut sevişmezken yahut ölürken
Dünya kalleşçe değişiyor uzaklaşıyor
Namussuzca kaçıyor
Ya onu tutuyorum ya ardından koşuyorum telâşla
İşte ya öyle sanıyorum şaşarsınız

Sonuç İçin Giriş

Bizim mavi giyimlerle güneşlendiğimiz yerde
Dişlerimizin arasında bir çöple güneşlendiğimiz yerde
Ne insan tükenir ne gökyüzü

Bir çift al beygirin çektiği bir kupa geçtiğinde
Ya da yaseminler satılan bir köşebaşında akşam üzeri
Yoğun duygularla evrenle karşı karşıya
Kan çirkin değil

S o n u ç

Ben insanım bu kaygılarım da geçer
Yalan söyledim geçmez değişir
Her gelen gün üşenmeden bir daha yeniler beni
Bugün vurduğum adam
Yarın boğulduğum deniz
Utanmam sevinirim tek başıma
Utanmam sevinirim

TELEFONDA İYİ LOŞ ODA

Sizin loş evlerinize bayılıyorum akşam gibi loş bir şeyler bekler
gibi öyle loş
Sarmısak demetlerinden artakalmış güneşler gelip durur
kapınıza eşinir kişner döner öyle
Ağlar mısınız şarkı mı söylersiniz şimdilerde hay sizi andım
ışıdım
Telefon çalar bir gelin alayını haber verirler Carmenden bir
aryaya dursunuz
Hay sizi andım sevindim
Oysa ne resim sergisi umurumdaydı ne bizleri kapıdan üfüren şu
şehir
Herkesin gözü benim sevdiğimde oysa benim sevdiğimin ayrılığı
yok oysa ben hem sevmeyi hem
susmayı biliyorum
Siz olmasaydınız ben ne yapardım oysa bu loş günde bu yardımsız
avuntusuz bungun
Ya sizi anmalıydım ya bir yangına hortum tutmalıydım alevlere
ateşlere küllere
Siz kimsiniz bu orman bozgunu yeşil perdeleri nasıl uydurdunuz
Allah aşkına
Baktıkça bir yeşil oluyor ne elden ne koldan ne mermerden
Beni elimden tutun taş yollardan geçirin evinize götürün su verin
bana
Bu ne yeşil piyano çalarsınız sesiniz güzeldir loştur aralıktır ben
duyarım bir bir
Bütün duygularımın başı darda perdeleri daha sıkı örterseniz
kurtulurlar

Hay sizi andım kurtuldum
Yoksa hiç yeri yokken şimdi karlı dağları düşünmeye
koyulacaktım
Sizin o loş odalarınız var ya yatak odanız yemek odanız haspa
balkonlarınız
Akarap kadınların çamaşır serip ütülediği loş avluları andırır
Sizin o loş odalarınız var ya kurtuldum
Artık uçakları hoş görürüm

KANLI OYUN

Sonunda o en diri anlamına varırım
Sonunda ölümün yaşamanın gelip geçmenin
Sonunda yaban denizlerin sürek avlarının
Sonunda
Kuzuların o doğar doğmaz arayıp yediği
En güzel kuşları tüylendirip uçuran
Bir yere geliyorum boş tenekeler
Kirli sular bulanık sular temiz sular
Bir yere geliyorum karşı geçe bozgun
Üç çağın kocaman kocaman yatan gölgesi
Akşamüstleri ellerim boş değil
Topraklar taşlar altın tozları benden uzaklar
Bir türkü beriden bana benden ötelere
Üçe kadar sayıyorum bu geçedeyim
Korkmuyorum kaçak değilim iğretiyim
. . . . . .
Bu türküye kimseyi katmıyorum
Sonunda böylesi daha iyi
Kısrak sağrılarını düşünmek daha iyi
Hayvan yemlerini otları düşünmek daha iyi
Sarsmayın iğretiyim daha iyi
Sonunda belki bulamam
Belki istemem
. . . . . .
Sonunda kanlı oyun

BÜYÜK EV ABLUKADA

(Ekmek vardı tereyağı vardı utanılacak bir şey yoktu
Bir şey daha yoktu ama kavrıyamıyordum)
İşte böyle olmak en iyisidir olmakların
Bir küçük çocuğu tuttum otobüsten indirdim
(İndirmiştim
Yok olan önemli bir şeydi Allah kahretsin)
Tüm kavgasız tüm duruk tüm başıboş
Üç sayı kötü bir sayı iyi şiir dinledim
Çıkıp okudular durup dinledim
Bitmeseydi daha dinlerdim kötü mötü
Saat kaç diye sordular birisi beş yani dedi
(Ha kavgada ha aşkta
Bu gök bomboş ha kavgada ha aşkta)
Göğe baktım yerli yerinde
Haydutlar dalavereciler yerli yerinde
Vurguncular hayınlar vurdumduymazlar öyle
İyi dedim içim rahatladı
Düzen bozulmamış dedim sevindim
Tenhaca bir bölgelerinden şehre girdim
(Ben herkese varım
Başka türlü olmuyor inanmayın)

Bakın bu şehri ben kurdum ben büyüttüm ama sevemedim
(Ekmek vardı tereyağı vardı söylemiştim bu önemlidir
Utanılacak bir şey yoktu kime anlatmalıyım)
Ben sevemezsem sevmek kimselerin elinden gelemez
Bizi tutkulara çağırdı otobüse sosise buzdolabına
Telefona sinemalara radyolara bir sürü kancık sevdalara
Sürü sürü mutsuz alışkanlıklara
Yalana dolana itliklere keten elbiselere

(Sonra karısı öldü o çocuğun
Yalnızdı güçsüzdü herkesler gibiydi
Kirlendi kötülendi sarhoşladı pis karılara dadandı
Anladık onu ölenden başkası kurtaramaz
Ölen de kurtarmamıştı)

Bak ben seni nerenden kurtaracağım şaşacaksın
Şimdi bu taşları biz çektik değil mi ocaklardan
Bu asfaltı biz döktük biz onardık değil mi
Bu yapıları oniki kat yapmak bizim aklımızdı
Biz kurduk istersek umursamayız ya
(Abluka burda başlıyordu çünkü)
Ekmek yiyelim tereyağı yiyelim çocuk büyütelim
Sen beraber yatacağımız yatakları hazırla
Sen bir onu yap yeter bak göreceksin.

YORGUNDUM YOKTUM...

Yorgundum yoktum inip çıkardım denizlerde sabahlara göre
değil siz gelenedeğin
Güçsüzdüm isteksizdim kötülüklerle ölümle adamlarla
güçsüzdüm savaşmaya
O kırallara benzerdim ki uyruğu dağılmış utancında acısında
yenilmenin
Ülkesi basılmış atları öldürülmüş kadınları büyük özlemli
çocuk yapmaya

Siz osunuz ki sizi ancak cayılmaz en yerinde sözler biçimler
anlatır
İlk çağların bakır kuşakları gibi sağlam savaşlar gibi önünde
durulmaz delici
Ozanların kadınlarına bulup söyledikleri o katıksız özdenlik
yüzyıllardır
Tükenmiş tahtlara denizleri üfleyen ipekten aşk ölümünden
kandan inci

Yıldızım benim, kaybolmuş gecelerimi sizin usta elleriniz
buluyor
Kırlardan büyüyen çimenlerden çocuklardan bir gülden ayrı
düşünemiyorum sizi
Dünyada bir sizin baktığınız taylar büyüyor bir sizin
uyuduğunuzda sabah oluyor

Kızışmış kayalarda ısırganlarda eskitiyor çağları güneş ışıtıp
ışıtıp eski denizi
Bir gün bu güzel sizden bu benden ateş kalmayınca ayak sesi
kalmayınca
Size yazdığım şiirlerde duyacaklar gözlerinizi kapayıp
gülümsediğinizi

KANKENTLERİ

Kan akıyor penceresi karanlık evlerden
Ölü kadınların üstüne tuğlaların üstüne
Denizse aydınlık ve incili ve mavi taşrada
Kana doğru ürkek en güzel yaban balıklar
Bu kandır akıttığımız sıkıntılı pazarlarda
Üstüste yergökyüzüne içki şişelerine

Kan içinde elleri ve obur parmakları
Boşnak değil çocuklar dondurmacılarda
Mezarlı eyüplerde ve deniz kenarlarında
Sarışın kafaları ama analı babalı
Kan akıyor ahşap yapılardan sokaklara sokaklara
Mavi ülkeleri tatsız kısa pantolonlarda

Kan akıyor oluklardan öyle kan
Boyanır batmış gemiler perşembesi
Bir tesbih bir zımba bir yazı makinesi
Çektikçe böyle katil kıralları
Sağrıları tuzlu kara koşumlu atlar
Uyandıkça kan uyandıkça ölü kadınlar sevmesi

Ağaçlarda, gemiler sularında, lokantalarda
Kentlerin kan üstüne kan yaması
Ölü kadınların öpölü çocuklar doğurması
Kuşsuz ve balıksız konsollu odalarda
Çöl olmasa, en dişi kavunlar olmasa
O güneş o eski çocuklar güneşi
Malta damlarından ötede, oralarda.

O ZAMAN AV BİTTİ

Öyle çalıştılar ki bir kadını hak ettiler şuralarda buralarda
Sıcağıyla bir kadını, elleri ayakları doğurganlığıyla tenha
Kadınlar bütün güçlerin vardığı, yeniden bir baktığımız dünyaya
Bütün arabaları iten bütün güneşleri getiren ahşap konaklara
Durduğu yerde besleyici, kendine yeten, haydi dedirten hep
adamlara
Merdivenler güzel oldu, masalar pek uygun, sevgiyle baktılar
parlayan ışıklara
Nasıl köpüren sabunlarımıza nasıl yerli yerinde aynalara

Eksikli penceresiz su içinde adamlar
Tükenik adamlar gecede kente başladılar

Güç güç dayanırlardı erkekler, kadınların kendisi olmasa
Yürekler, dayanmalar, küçük küçük yumurtalar dökülürdü
sokaklara
Ama ona akşam mı demeli öyle, karasız dağsız hele eşkiyalar
inmemişse yollara
Hani dağdan inmiş herifler biri bıyıklı öbürü daha daha
Korkudan bir türlü doğal anlam katan tıkalı yaşamalara
Göğüslere kulak memelerine lâvanta çiçeği kokutmakla
Akşam mı denir ara sokaklarda pis lokantalara

Bir otçuk olmayınca çayırdan bir göz seyretmeyince balıktan
Akşam mı denir yükselen küflü kentli buğuya kalabalıktan

Ama bardaklar yıkanır daha
Gazeteler birden eskir yorgun sebzeler sulanır tablalarda
Adamın biri dalar lokantaya şarap der öbürü girer o daha
Akşam derler kadınlar erkekler doluşurlar yataklara

Yorgunlar tükenmez kalemleri tüketirler kaygılarından
Susarlar yazmazlar kırk odalı evlerde artık akşama saygılarından

Bunlar kimin kovaladığı sürüler böyle kaçmasız dünyalarda
Dalyanlar dolup dolup boşaldıkça dip sularıyla
Ormanları boşaltan önüne durulmaz telâşla
En güzel şeye en yakın, birden o kadar uzak dağınık sayfalarda
Kolalı yakalarda dimdik, yağlarda kaygan bütün gün kuytularda
Alıp gittikleri sabun bulup döndükleri köpük ne fayda
Düzen içinde ölü, huysuz alıngan düzen dışında
Onlar yalın onlar birörnek onlar yalnız satır başlarında
Kadınlar olmasa güç dayanırlar tuğlalara kâğıtlara deniz-gök
uyumuna
Kadınları düşünmeyin, durmadan alışverişte onlar
dayanıklı Tanrılarla
Karasız dağsız hiç kimsenin aklına filistin milistin
düşmeden daha
Akşam derler kadınlar erkekler doluşurlar yataklara

Su tükenir güneş bilinir el sevilir
Kaçılır yüzyıllık avcılardan evlere girilir

Akşam dediler gökyüzü diyenleri doğruladı
Büyük kapılı evlere koşuştuk
O yorgun o tükenmez merdivenler saatinde
Neyimiz varsa balıktan değil neyimiz varsa tütünden
Kalabalığı silkeledik üstümüzden geceye buyurduk

O zaman sis bastı, suları durdurduk, kurtulduk. Susamlı bitkileri, pencereleri düşündük umutlandık. İyi ki gece vardı. Alıp başını gelmiş yılkıları kuytulara sürdük. Bütün balıklar ürktüler.

Bir yabanlık vardı tüfeklerimizde. Kadınlar atlarının üstünde şapkalarının alımlı tüylerini elediler.

Dizlerimiz sulardan akıyordu. Ama ne atlardı. Doru donlarına cam kesmesi yeleler. Aynı at üstünde hem kaçıyor hem kovalıyorduk kendimizi. Vurulan bir karacanın hayvansı sesi duyurdu kendini herkese. İrkilmez miydik?

O zaman kadınlar gizliden göğüslerini elledi̇ler. Güçlerinden gönendiler. Bu yetti onlara. Ağ sallandı, balık vurdu. Tavşanların ot kesen ön dişleri durdu. Kuşlar açıldı. Torbalar kana belendi. Ormanı bozduk.

Sağır kadınlar denize karşı konuştular.
Köşebaşlarında bakışlar kaldı. Adamlar kaçıştı heryerlerden.
Av bitti. Ormanı boşalttılar. Gelip dinlendiler.
Uzun parklarda tükenmemiş geyik yoktu bugünlük.

Adamların bakmasiyle birden dirildi, güzelleşti, güçlendi kadınların saçları. Kadın kadın ısındılar, güvendiler, yörelerine bakıp gülümsediler hatta. Kimi "Ha evet" dediler. Gerektiklerini bilmektendi onların güçleri.

Sonradan en güzel unuttukları olacak anları dolduruyorlardı.

Sözlerin sözlerin dayanılmaz kösnüsü idi artık bizi buraya çekip getiren, konuşmak konuşmak...

Avdan ve ateşten...
Ve her şeyden...

KANADA MENEKŞELİ İYİ UZUN BALKON

Aklım hep geçmiş yazlara değiniyor "sis basmış kıyılarda parlak, garip, beyaz çiçekler" bir yer baktım
Uzun uzun arkama atıyorum üstü biralı ufak masaları, kâğıt capon fenerlerini "ben böyleyim"
Kıravatlı adamlar girince o lokantaya kavunları gözlüyorum, herifler bir ufalıyor kavunlardan ıssız bahçeleri getirince "hızar sesleri duyuyorum birden"
O bütün huzursuzluğumuz olan şehir boşaltıyor ayak sesi demirlerini yorgun yüreklerimize
Sonra trenler kalkıyor "oh yaşadığım" o yazlardan kanada menekşeleri tohumlarını taşıyor uzun şehre bakan balkonlara
Beni bırakın lokantada ama siz bu menekşeleri neye beslersiniz şehre karşı uzun balkonlarda, ne eksiğiniz var ki sizin, işte mozayıklarınız, işte Seurat'nız, işte aşkçıl akşamınız ve sterlin, neye büyütürsünüz anlamıyorum
Neye o kırlar, o dövüşken o vahşi apaçi prensi, neye o derin nefes almalar sürünüp duruyor kadın göğsünüze
Neye o balkonlara açıyorum kapınızı
Neye büyütürsünüz anlamam "belki anlarım" ama bunları büyüttüğünüz güven veriyor bana, bir yerlerim doğrulanıyor kanada menekşelerine tutkunuzu, onlarsız bir gün edemediğinizi gördükçe "şehir"
Hiçbir şeylerim hep tamam olsa bile ben de beslerdim o menekşeleri yem verir sular büyütürdüm şehre karşı iyi uzun balkonlarda, özgürlüğümü mü, insanlığımı mı, ilkelliğimi mi yaparlardı durup durup güvenle büyürlerken
"Ben bir kadını alıp suya götürürdüm, bir yanında ağaçlar olmayan suya lokantalar da"

İyi ki ay ay büyütürsünüz onları beni de kurtarırlar sizi de şehir gökyüzlerini de, kim isterlerse onu kurtarırlar, yaprak taşrasından yeşil taşırlar durmadan şehre bakan iyi uzun balkonlara

İyi ki büyütürsünüz ay ay ay

"Adamlar toplandıkları vakit 13.30larındı saat, koyu kıravatları bağlamışlardı koyu renk değil gömleklerine, tavşan rengi bir içkinin içinden konuşuyorlardı, kesinsiz konuşuyorlardı. Kanada menekşeleri şehrin rüzgârında. Ben olsam ikide bir sulara bakardım. Kenarda masalarda duran sürahili sulara. Ben, ben olduğum için öyle yaptım zaten. Oh, evet farkına varmadınız Mrs. aldattım hepinizi dinlermiş gibi yapıp kıravatları. Aykırılığımız içinde bir kanada menekşeleri vardı bir de o sular, o gurbette, o aldatılmış, o ayrılmış o içilme suları.

Gözlerimi elimle örttüm hazırlandım, kıravatlı adamları bıraktım, onların ansıttığı, diri diri yaşattığı ormanlara döndüm.

Başka ormanlara.

SİGMA

Yaşatan gücünü seven ellerini ayırdetmiş durmadan
Parklardan boşalan, fabrikalardan ve lokantalardan
Her şeye uygun ve habersiz kesin bando-mızıka kalabalığından
Ev adamları lâtince sulara başladığı zaman
Aydınlıkta üç kişi yanyana geçince beyaz sokaklardan
Karpuz marpuz gibi yemişleri düşünüp rahatlayan
Dışarlıklı sularla ceneviz korkusundan
Mutluluğuna surlar çekmiş en sahi byzantion

O Kankentlerinde her orman sonu
Korkup kapandıkça kanakoşan adamlardan
Sıkıntılı bira şişelerine bıkkın dadanan
Elleri boşalınca kalemden tornadan kâğıt ve demir paradan
Duyguları aşktandı çok aşktan
Mozayık göklerinde yabancı akşam kuşları falan filân
Bakır kapıları örtünce subaşıları son avcının ardından
İznikli teslisçilerden ve adalarlı hekimlerden daha avutkan
Bütün kurtuluşu başlardı ondan

Bütün kurtuluşu ondan yani aşkî karanlıktan

Sonradan en güzel unuttukları olacak anları
dolduruyorlardı.

Sözlerin sözlerin dayanılmaz kösnüsü idi artık bizi
buraya çekip getiren, konuşmak konuşmak...

Avdan ve ateşten...
Ve her şeyden...

ISBN 978-975-08-3619-0
7 TL
9 789750 836190